

IL-KUMMISSJONI EWROPEA

MEMO

Is-sitwazzjoni fl-1 ta' Jannar 2021

Mistoqsijiet u Twegibiet - id-drittijiet taċ-ċittadini tal-UE fir-Renju Unit wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni

Dan id-dokument jipprovdi informazzjoni dwar id-drittijiet taċ-ċittadini tal-UE fir-Renju Unit mill-31 ta' Diċembru 2020 'l quddiem, kif inhu stipulat fil-Parti Tnejn tal-Ftehim dwar il-Ħruġ li daħal fis-seħħ fl-1 ta' Frar 2020.

Dan id-dokument jiffoka fuq is-sitwazzjoni legali kif tapplika mill-1 ta' Jannar 2021, iżda qabel tmiem il-perjodu ta' grazzja (*l-iskadenza ta' applikazzjonijiet għal status ġdid skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ li ma jistgħux isiru qabel it-30 ta' Ġunju 2021*). Id-dokument se jiġi aġġornat wara li jintemm il-perjodu ta' grazzja.

Id-deskrizzjoni tal-ligijiet tar-Renju Unit u l-implimentazzjoni tal-Ftehim dwar il-Ħruġ huma bbażati fuq l-informazzjoni li għandna f'idejna bħalissa.

Werrej

1.	Il-perjodu ta' tranżizzjoni.....	3
2.	Min huwa protett mill-Ftehim dwar il-Ħruġ?.....	4
•	<i>Il-kundizzjonijiet tar-residenza f'aktar dettall.....</i>	6
•	<i>Ir-regoli dwar l-assenzi.....</i>	9
•	<i>Każijiet speċifiċi.....</i>	11
3.	Membri tal-familja.....	12
4.	Drittijiet ta' residenza.....	18
•	<i>Il-Governanza tal-Ftehim dwar il-Ħruġ.....</i>	21
5.	Ir-regoli tad-dħul u tal-ħruġ.....	24
6.	Kriminalità u abbuż.....	26
7.	Proċeduri amministrattivi.....	28
8.	Kwalifiki professjonali.....	36
•	<i>Kwalifiki professjonali skont il-ligi attwali tal-UE.....</i>	36
•	<i>Kwalifiki professjonali skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ.....</i>	37
9.	Sigurtà soċjali.....	40

10. Links utli..... 48

1. Il-perjodu ta' tranżizzjoni

1.1. Il-perjodu ta' tranżizzjoni: x'kien dan il-perjodu u kif affettwa d-drittijiet taċ-ċittadini?

Ir-Renju Unit ħareġ mill-Unjoni Ewropea fil-31 ta' Jannar 2020.

Madankollu, iż-żewġ partijiet ftiehmu dwar perjodu ta' tranżizzjoni bejn l-1 ta' Frar 2020 u l-31 ta' Diċembru 2020. Matul il-Perjodu ta' Tranżizzjoni, ir-Renju Unit ma baqax Stat Membru tal-Unjoni Ewropea u ma baqax jipparteċipa fil-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet tal-UE.

Minkejja dan, il-liġi tal-UE fl-oqsma kollha ta' politika baqgħu japplikaw għar-Renju Unit u fih. Ir-Renju Unit baqa' fl-Unjoni Doganali tal-UE u fis-Suq Uniku bl-erba' libertajiet tiegħu.

Għaldaqstant, il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE baqa' japplika bis-sħiħ matul il-perjodu ta' tranżizzjoni (*jew "il-perjodu ta' implimentazzjoni"*) minkejja li r-Renju Unit ma kienx għadu Stat Membru tal-UE.

Dan ifisser li ċ-ċittadini tal-UE setgħu jibbenefikaw mid-drittijiet tal-UE dwar il-moviment liberu tagħhom fir-Renju Unit sa tmiem l-2020.

1.2. Il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE għadha tapplika fir-Renju Unit?

Le, il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE waqfet tapplika fil-31 ta' Diċembru 2020 fir-rigward taċ-ċittadini tal-UE fir-Renju Unit u taċ-ċittadini tar-Renju Unit fl-UE.

1.3. Dawk li waslu fir-Renju Unit matul il-perjodu ta' tranżizzjoni ġew trattati bl-istess mod bħal dawk li waslu qabel l-1 ta' Frar 2020?

Iva. Ibbenefikaw eżattament mill-istess drittijiet skont il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE bħal dawk li waslu fir-Renju Unit qabel ma' ħareġ mill-UE. Id-drittijiet tagħhom kienu soġġetti wkoll għall-istess restrizzjonijiet u limitazzjonijiet.

2. Min huwa protett mill-Ftehim dwar il-Ħruġ?

2.1. Min huwa kopert mill-Ftehim dwar il-Ħruġ fir-Renju Unit?

Biex jibbenefikaw mill-Ftehim dwar il-Ħruġ, iċ-ċittadini tal-UE u l-membri tal-familja tagħhom imsemmija fil-Ftehim dwar il-Ħruġ kellhom ikunu residenti legali fir-Renju Unit skont il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu ta' iċ-ċittadini tal-UE fil-31 ta' Diċembru 2020, meta ntemm il-perjodu ta' tranżizzjoni.

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ ma kienx jirrikjedi preżenza fiżika fir-Renju Unit fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni - kienu aċċettati kemm assenzi temporanji li ma jaffettwawx id-dritt tar-residenza kif ukoll assenzi iktar fit-tul li ma jaffettwawx id-dritt ta' residenza permanenti. Għal aktar dettalji dwar l-assenzi, ara aktar 'l isfel.

Kien biżżejjed li persuna tkun residenti legali fir-Renju Unit fil-31 ta' Diċembru 2020. Anki jekk ċittadin tal-UE ma kienx residenti fir-Renju Unit għal xi perjodu ta' żmien qabel il-31 ta' Diċembru - kien biżżejjed li jasal dakinhar.

Biex ikunu jistgħu jirrisjedu, iċ-ċittadini tal-UE u l-membri tal-familja tagħhom kellhom ikunu residenti legali wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni. Essenzjalment, il-kundizzjonijiet sostantivi tar-residenza skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ huma l-istess bħal dawk skont il-liġi tal-UE.

Iċ-ċittadini tal-UE u l-membri tal-familja tagħhom li kienu jissodisfaw il-kundizzjonijiet, iridu japplikaw għal *status* ta' residenza ġdid fir-Renju Unit qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja. Jekk ma ssirx applikazzjoni fil-ħin jista' jkun li jintilef kull intitolament skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ.

Il-kundizzjonijiet biex jinkiseb l-*status* ta' residenza ġdid skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ għandhom jirriflettu l-kundizzjonijiet stipulati fid-Direttiva dwar il-Moviment Liberu (l-Artikoli 6 u 7 jikkonferixxu d-dritt ta' residenza sa perjodu ta' ħames snin lil dawk li jaħdmu jew li għandhom riżorsi finanzjarji biżżejjed u assigurazzjoni tal-mard. L-Artikoli 16 - 18 jikkonferixxu d-dritt ta' residenza permanenti lil dawk li jkun rrisjedew legalment għal ħames snin).

Iċ-ċittadini tal-UE u l-membri tal-familja tagħhom iridu japplikaw għal *status* ta' residenza skont l-iskema għall-kisba tal-*status* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE. Għall-finijiet tal-għoti ta' *status* ta' residenza skont l-iskema għall-kisba tal-*status* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE, ir-Renju Unit iddeċieda li ma jivvalutax jekk l-applikanti għal *status* ta' residenza jkunux jissodisfaw il-kundizzjonijiet kollha li huma stipulati fil-Ftehim dwar il-Ħruġ.

Ir-Renju Unit jagħti informazzjoni dettaljata dwar l-iskema għall-kisba tal-*status* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE fis-sit web <https://www.gov.uk/settled-status-eu-citizens-families>.

2.2. Fil-qosor, x'inhuwa meħtieġ biex persuna tirisjedi fir-Renju Unit?

Tliet affarijiet! Biex ikunu eliġibbli li jirrisjedu, iċ-ċittadini tal-UE u l-membri tal-familja tagħhom jeħtieġ li:

- 1) ikollhom id-dritt ta' residenza fir-Renju Unit fil-31 ta' Diċembru 2020 skont il-liġi tal-UE;
- 2) jissodisfaw ukoll il-kundizzjonijiet tar-residenza wara l-31 ta' Diċembru 2020; kif ukoll
- 3) japplikaw għal *status* ta' residenza ġdid fir-Renju Unit skont l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja.

2.3. X'inhuwa l-perjodu ta' grazzja?

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jiproteġi d-drittijiet taċ-ċittadini tal-UE u tal-membri tal-familja tagħhom li kienu residenti fir-Renju Unit skont il-liġi tal-UE fil-31 ta' Diċembru 2020.

Ma għandhomx għalfejn japplikaw għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel jintemm il-perjodu ta' tranżizzjoni. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jiżgura li huma jkollhom mill-anqas sitt xhur oħra biex jipprezentaw l-applikazzjonijiet tagħhom.

Dan il-perjodu ta' wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni u qabel l-iskadenza tal-applikazzjoni jissejjaħ il-perjodu ta' grazzja. Il-liġijiet domestiċi tar-Renju Unit iffissaw din l-iskadenza tal-applikazzjoni fit-30 ta' Ġunju 2021.

Matul il-perjodu ta' grazzja, iċ-ċittadini protetti tal-UE u l-membri tal-familja tagħhom (dawk li kienu jirrisjedu fir-Renju Unit skont il-liġi tal-UE fil-31 ta' Diċembru 2020) igawdu mid-dritt ta' residenza li jitqies li jeżisti (l-hekk imsejja finzjoni ġuridika). Dan ma jistax jittidilhom, ħlief jekk jikkommettu reat.

L-applikazzjonijiet għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE wara li jintemm il-perjodu ta' grazzja jistgħu ma jiġux ikkunsidrati.

2.4. Il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE xi tkopri?

Skont il-liġi tal-UE, iċ-ċittadini tal-UE u l-membri tal-familja tagħhom igawdu mid-dritt ta' residenza fl-Istati Membri kollha għajr f'dak li jkunu ċittadini tiegħu skont diversi strumenti tal-liġi tal-UE:

- a) it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea nnifsu (*l-Artikoli 21, 45, 49 or 56*);
- b) id-Direttiva dwar il-Moviment Liberu;
- c) ir-Regolament dwar il-Moviment Liberu tal-Ħaddiema.

Fil-maġġoranza l-kbira tal-każijiet, ir-regoli dettaljati applikabbli għal ċittadini tal-UE mobbli jinsabu fid-Direttiva dwar il-Moviment Liberu. Dan għandu jkun il-punt ta' tluq tiegħek biex issir taf aktar dwar:

- id-drittijiet tiegħek u dak li inti intitolat għalih;
- id-drittijiet tal-membri tal-familja tiegħek;
- il-kundizzjonijiet marbutin mad-dritt ta' residenza;
- il-proċeduri amministrattivi; kif ukoll
- is-salvagwardji li jiproteġu d-dritt ta' residenza.

Iċ-ċittadini tal-UE u l-membri tal-familja tagħhom li jirrisjedu fir-Renju Unit u li jissodisfaw il-kundizzjonijiet tal-liġi tal-UE qabel u wara li jintemm il-perjodu ta' tranżizzjoni huma protetti mill-Ftehim dwar il-Ħruġ.

- *Il-kundizzjonijiet tar-residenza f'aktar dettall*

2.5. Jien Ċek u wasalt fir-Renju Unit fl-2017. Naħdem fi sptar lokali. Nista' nibqa' hawn wara l-31 ta' Diċembru 2020?

Iva. Jekk tibqa' taħdem (*jew jekk, pereżempju, tiegħaf taħdem involontarjament skont l-Artikolu 7(3) tad-Direttiva dwar il-Moviment Liberu, jew jekk tibda taħdem għal rasek, tkun student awtosuffiċjenti jew tkun qed tfittex xogħol*) tista' tibqa' fir-Renju Unit wara li jintemm il-perjodu ta' tranżizzjoni.

Għandek id-dritt li tibqa' tirrisjedi fir-Renju Unit skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni. Biex iżżomm ir-residenza tiegħek, essenzjalment jeħtieġlek tikkonforma mal-istess kundizzjonijiet sostantivi li kienu applikabbli qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni permezz tal-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE.

Jeħtieġlek tippreżenta applikazzjoni lill-awtoritajiet tar-Renju Unit għal *status* ġdid fir-Renju Unit qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja. Ladarba tkun akkumulajt ħames snin ta' residenza legali fir-Renju Unit, tkun tista' tapplika biex l-*istatus* ta' residenza tiegħek fir-Renju Unit jiġi aġġornat għal wieħed permanenti li joffri aktar drittijiet u protezzjoni aħjar.

2.6. Jien Pollakka li tgħix u tistudja fir-Renju Unit. Irrid nibda naħdem biex inżomm id-drittijiet tiegħi hemm?

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jiproteġi liċ-ċittadini tal-UE li jirrisjedu fir-Renju Unit skont il-kundizzjonijiet dwar id-dritt ta' residenza tal-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE. Essenzjalment, iċ-ċittadini tal-UE jissodisfaw dawn il-kundizzjonijiet jekk:

- ikunu haċċiem jew nies li jaħdmu għal rashom; jew
- ikollhom biżżejjed riżorsi u assigurazzjoni tal-mard; jew
- ikunu membri tal-familja ta' persuna oħra li tissodisfa dawn il-kundizzjonijiet; jew

- ikunu diġà kisbu d-dritt ta' residenza permanenti (*li ma tkun għadha suġġetta għall-ebda kundizzjoni*).

Biex tirrisjedi bħala studenta jeħtieġlek ikollok biżżejjed riżorsi u assigurazzjoni tal-mard. Huwa possibbli li wieħed jaqleb bejn il-kategoriji msemmija hawn fuq (pereżempju biex tispicċa l-istudji tiegħek biex tibda taħdem). Inti żżomm id-drittijiet tiegħek sakemm tissodisfa l-kundizzjonijiet għal tal-anqas kategorija waħda.

Innota li r-Renju Unit iddeċieda li jirrinunzja wħud minn dawn il-kundizzjonijiet u ma jirrikjedix liċ-ċittadini tal-UE jew lill-familji tagħhom li jgħixu fir-Renju Unit li jagħtu prova li jkunu ħaddiema jew li jkollhom assigurazzjoni tal-mard.

Madankollu, bħala prekondizzjoni biex iżżomm drittijietek, se jkollok tapplika mal-awtoritajiet tar-Renju Unit għall-istatus il-ġdid tiegħek fir-Renju Unit skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja.

2.7. Iċ-ċittadini tal-UE li jaslu fir-Renju Unit biex ifittxu xogħol numru ta' xhur qabel it-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni huma protetti b'xi mod?

Iva. Iċ-ċittadini tal-UE li jfittxu xogħol fir-Renju Unit qabel jintemm il-perjodu ta' tranżizzjoni se jkunu intitolati għal residenza ta' sitt xhur wara li jaslu (*jew aktar fit-tul jekk ikollhom ċans ġenwin li jsibu xogħol*). Iridu japplikaw għal status ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja.

2.8. Jien ċittadin Daniż. Wasalt fir-Renju Unit fl-2019 iżda ma sibtx xogħol. Bħalissa ma għandix flus. Nista' nibqa'?

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jipproteġi liċ-ċittadini tal-UE li kienu jirrisjedu fir-Renju Unit skont il-kundizzjonijiet dwar id-dritt ta' residenza tal-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE. Essenzjalment, iċ-ċittadini tal-UE jissodisfaw dawn il-kundizzjonijiet jekk:

- ikunu ħaddiema jew nies li jaħdmu għal rashom; jew
- ikollhom biżżejjed riżorsi u assigurazzjoni tal-mard; jew
- ikunu membri tal-familja ta' ċittadin ieħor tal-UE li jissodisfa dawn il-kundizzjonijiet; jew
- ikunu diġà kisbu d-dritt ta' residenza permanenti (*li ma tkun għadha suġġetta għall-ebda kundizzjoni*).

Iċ-ċittadini tal-UE li ma jissodisfawx dawn il-kundizzjonijiet fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni ma għandhom l-ebda dritt legali li jibqgħu fir-Renju Unit skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ u s-sitwazzjoni tagħhom tiddependi fuq il-liġi domestika tar-Renju Unit.

2.9. Ir-Renju Unit iddeċieda li jirrinunzja r-rekwiżit ta' assigurazzjoni tal-mard komprensiva. Dan xi jfisser?

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jipproteġi d-drittijiet kif kienu skont il-liġi tal-UE. L-assigurazzjoni tal-mard komprensiva hija ċarament rekwiżit għal residenza legali ta' persuni awtosuffiċjenti kif stabbilit fl-Artikolu 7(1)(b) tad-Direttiva dwar il-Moviment Liberu.

Ir-Renju Unit iddeċieda li ma jirrikjedix il-kundizzjoni li ċ-ċittadini tal-UE jkollhom assigurazzjoni tal-mard komprensiva jew li jissodisfaw "*it-test tax-xogħol ġenwin*" għall-fini li jingħataw *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE.

2.10. Jien ċittadina Franciża li ngħix Pariġi iżda nivvjaġġa lejn Londra biex naħdem. Nista' nibqa' naħdem fir-Renju Unit?

Iva. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jipproteġi wkoll l-hekk imsejja haddiema li jaħdmu bejn il-fruntieri. Skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ, haddiem bejn il-fruntieri huwa xi hadd li jaħdem jew li jaħdem għal rasu f'pajjiż u jgħix f'pajjiż ieħor. Tista' tibqa' taħdem f'Londra filwaqt li tirrisjedi f'Pariġi. Trid tapplika mal-awtoritajiet tar-Renju Unit għal dokument ġdid li jiċcertifika li inti haddiem bejn il-fruntieri protett mill-Ftehim dwar il-Ħruġ. Dan id-dokument se jagħmilha iktar faċli li tivvjaġġa lejn ir-Renju Unit, tkompli taħdem hemm u tirritorna lejn Franza.

2.11. Jien ċittadini tal-Unjoni Ewropea li fl-2017 nħariġli dokument ta' residenza permanenti fir-Renju Unit. X'inbidel għalija?

Trid tapplika għal *status* ta' residenza permanenti ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja. Madankollu, billi inti diġà ksibt dokument ta' residenza permanenti fir-Renju Unit skont il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE, il-proċedura amministrattiva hija waħda sempliċi. Trid tippreżenta biss passaport jew karta ta' identità validi, turi li ma qattajtx hames snin barra mir-Renju Unit u tiddikjara kwalunkwe kundanna penali li tidher fuq ir-rekords tiegħek. Din il-proċedura ssir mingħajr hlas u tingħata residenza permanenti fir-Renju Unit (imsejja '*status* ta' stabbilit').

2.12. Jien ġejt fir-Renju Unit minn Franza fl-1964 u żżewwiġt lir-raġel Brittaniku meraviljuż tiegħi. Ir-relazzjoni tagħna hija soda. Nispera li ma għandi bżonn nagħmel xejn biex nibqa' hawn!

Jekk inti ċerta li għandek dritt permanenti li tirrisjedi skont il-liġijiet domestiċi tar-Renju Unit (Residenza Permanenti) u li dawn il-liġijiet mhumiex se jiġu emendati fil-ġejjieni, mhux se jkollok bżonn tippreżenta applikazzjoni għal *status* ta' residenza ġdid skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ.

Madankollu, tal-parir li tapplika għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja. Dan jagħtik dritt b'saħħtu li ttrissjedi fir-Renju Unit li ma jkunx jista' jittihidlek jekk isir tibdil fil-liġijiet tar-Renju Unit.

2.13. Jien ċittadin Malti. Fl-2018 wasalt fir-Renju Unit biex naħdem fil-kostruzzjoni. Sfortunatament, riċentement kelli incident fil-post tax-xogħol u ninsab b'dizabbiltà permanenti. Nispera li ma jgegħlunx nitlaq!

Mhux il-każ. Dawk li kellhom jieqfu jaħdmu bħala riżultat ta' dizabbiltà permanenti minħabba incident fil-post tax-xogħol jiksbu dritt ta' residenza permanenti skont il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE. Dan id-dritt jiġi protett wara t-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni.

Trid tapplika għal *status* ta' residenza permanenti ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja.

2.14. Jien Olandiż u ilni naħdem fir-Renju Unit mill-1995. Qed nippjana li nirtira fis-snin li ġejjin. Qed infittex parir dwar jekk inkunx nista' nibqa' fir-Renju Unit wara li nirtira.

Iva. Bħala persuna li kellha r-residenza tagħha u ħadmet fir-Renju Unit għal tal-anqas ħames snin, inti diġà ksibt dritt ta' residenza permanenti li ma għadu soġġett għall-ebda kundizzjoni (*bħal dik li trid tkompli taħdem*). Madankollu, trid tapplika għal *status* ta' residenza permanenti ġdid skont il-liġi tal-UE qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja.

- *Ir-regoli dwar l-assenzi*

2.15. Jien mill-Greċja u ġejt ir-Renju Unit fl-2018 biex nistudja. Fl-2020 studjajt l-Italja fil-kuntest tal-Erasmus+ għal ħames xhur u mbagħad irritornajt fl-università tiegħi fir-Renju Unit. Nispera li dan iċ-ċaqliq ma jkollu l-ebda impatt negattiv fuq ir-residenza tiegħi fir-Renju Unit!

Ma għandu l-ebda impatt fuq id-drittijiet tiegħek fir-Renju Unit. Il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE tgħid li perjodu ta' assenza ta' inqas minn sitt xhur f'sena ma jaffettwax il-kontinwità ta' residenza. Dawn is-salvagwardji huma wkoll inklużi fil-Ftehim dwar il-*Frug*.

2.16. Skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ nista' nkun assenti għal perjodu sa sitt xhur kull sena mingħajr ma nipperikola l-istatus ta' residenza tiegħi fir-Renju Unit. Xi tfisser "sitt xhur kull sena"?

Ir-regola ta' "sitt xhur kull sena" li tinsab fil-Ftehim dwar il-Ħruġ ittenni l-istess regola li tinsab fid-Direttiva dwar il-Moviment Liberu. Din għandha l-istess interpretazzjoni. Skont id-Direttiva dwar il-Moviment Liberu tal-UE ċittadini jista' jkun assenti għal perjodi li ma jaqzbux it-total ta' sitt xhur matul kull sena. Kull sena tibda fl-anniversarju tad-data meta ċ-ċittadin tal-UE jkun beda r-residenza tiegħu fil-pajjiż ospitanti.

2.17. Bħala ċittadina Finlandiż, fl-2010 ksibt id-dritt ta' residenza permanenti fir-Renju Unit bis-saħħa tal-liġijiet dwar il-moviment liberu tal-UE. Jien tlaqt mir-Renju Unit f'Marzu 2017 biex nistudja fl-Iżvezja. Biex ma nitlifix id-drittijiet tiegħi hemmhekk irrid immur lura fir-Renju Unit qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni?

Le. Billi kellek residenza permanenti fir-Renju Unit qabel it-tluq tiegħek, inti koperta mill-Ftehim dwar il-Ħruġ jekk tirritorna fi żmien ħames snin mit-tluq tiegħek (*jigifieri qabel Marzu 2022*). Madankollu, jista' jkollok tapplika sabiex tikseb *status* ta' residenza permanenti skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE. Applikazzjoni bħal din għandha ssir qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja.

2.18. Jiena rreġistrajt fl-Università ta' Manchester u se nibda l-istudji tiegħi fis-sena akkademika 2020/2021. Sfortunatament, ma nistax nivvjaġġa fiżikament lejn ir-Renju Unit minħabba r-restrizzjonijiet fuq l-ivvjaġġar relatati mal-coronavirus. Nattendi l-istudji tiegħi mill-bogħod. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jiproteġini?

Sfortunatament, huma biss iċ-ċittadini tal-UE li jkunu waslu fir-Renju Unit qabel ma jintemm il-perjodu ta' tranżizzjoni li huma garantiti l-protezzjoni tal-Ftehim dwar il-Ħruġ. Ir-Renju Unit jista' jkun aktar flessibbli u jqis iċ-ċirkostanzi straordinarji kollha.

2.19. Jien wasalt fir-Renju Unit eżatt qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni iżda kelli nitlaq ftit ta' żmien wara biex nieħu ħsieb kwistjoni familjari importanti. Għadni protett?

Iva, importanti li wasalt fir-Renju Unit qabel ma jintemm il-perjodu ta' tranżizzjoni. Ladarba tkun preżenti fir-Renju Unit skont il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE, tista' tkun assenti sa sitt xhur tkun xi tkun ir-raġuni (jew għal perjodu itwal, f'ċerti każi) mingħajr

ebda impatt fuq drittijietek. Madankollu, jista' jkollok tapplika sabiex tikseb *status* ta' residenza permanenti skont I-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE. Applikazzjoni bħal din għandha ssir qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja.

- *Każijiet speċifiċi*

2.20. FI-2006 jien ġejt ir-Renju Unit biex naħdem bis-saħħa tan-nazzjonalità Slovakka tiegħi. Dan l-aħħar, ksibt iċ-ċittadinanza Brittanika. Bħala ċittadin Slovakk/Brittaniku, x'se jkun l-istatus tiegħi?

In-nazzjonalità Brittanika tiegħek tagħtik dritt ta' residenza mingħajr kundizzjonijiet fir-Renju Unit. Min-naturalizzazzjoni tiegħek, ir-residenza tiegħek fir-Renju Unit ma għadhiex taqa' taħt id-Direttiva dwar il-Moviment Liberu. Min-naħa l-oħra, billi r-residenza tiegħek kienet skont il-liġi dwar il-moviment liberu tal-UE bis-saħħa tan-nazzjonalità Slovakka tiegħek, dan jiżgura inti tkompli tkun kopert mill-Ftehim dwar il-Ħruġ.

In-nazzjonalità Brittanika tiegħek tagħtik dritt indefinit li tirrisjedi fir-Renju Unit u tista' tiddependi wkoll fuq il-Ftehim dwar il-Ħruġ, pereżempju, għad-dritt tiegħek tar-riunifikazzjoni tal-familja.

2.21. Jien Portugiż u ġejt ir-Renju Unit ħafna snin ilu biex ningħaqad ma' marti, li hija Brittanika. Marti għandha diżabilità u jien nieħu ħsiebha u nassistiha full-time. Jidhirli li r-residenza tiegħi fir-Renju Unit hija legali iżda ninsab inkwetat għax ma nafx jekk il-Ftehim dwar il-Ħruġ jipproteġinix jew le.

Huma biss dawk iċ-ċittadini tal-UE li kienu jirrisjedu fir-Renju Unit fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni skont il-kundizzjonijiet li l-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE torbot mad-dritt ta' residenza, li huma garantiti li jiġu protetti mill-Ftehim dwar il-Ħruġ.

Jekk tissodisfa l-kundizzjonijiet kollha tar-residenza bħala ċittadini awtosuffiċjenti tal-UE, id-dritt tiegħek ta' soġġorn wara l-perjodu ta' tranżizzjoni huwa protett mill-Ftehim dwar il-Ħruġ.

2.22. Jien Taljan u ili mill-2011 ngħix mal-familja Braziljana tiegħi fir-Renju Unit. Jien nifhem li d-dritt tiegħi li nibqa' fir-Renju Unit se jkun protett – iżda x'se jsir mid-dritt li nirritorna l-Italja mal-familja tiegħi, fuq il-bażi tal-każistika *Surinder Singh* tal-Qorti tal-Ġustizzja?

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jipproteġi d-drittijiet ta' dawk li għamlu użu mill-moviment liberu tagħhom u jgħixu fi stat ieħor li mhux dak tan-nazzjonalità tagħhom. Ma jipproteġix lil dawk li

jgħixu fl-istat tan-nazzjonalità tagħhom, irrelevanti minn jekk irritornawx f'pajjiżhom qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni jew wara l-perjodu ta' tranżizzjoni.

Madankollu, l-linja tal-każistika *Surinder Singh* tapplika għalik għaliex int se tirritorna lejn l-Istat Membru tan-nazzjonalità tiegħek wara li eżercitajt id-dritt tiegħek li tivvjaġġa u tirrisjedi b'mod liberu fi Stat Membru tal-UE ieħor. Ma jimportax li sadanittant il-pajjiż tar-residenza tiegħek ħareġ mill-UE.

Id-dritt tiegħek li tibqa' fir-Renju Unit se jkun protett biss jekk tapplika għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja. Wara li tirritorna l-Italja, jekk ma tersaqx lejn ir-Renju Unit għal aktar minn ħames snin, tiflew id-drittijiet tiegħek skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ, kif ukoll id-drittijiet ta' residenza tiegħek fir-Renju Unit.

2.23. Jien Messikan u ngħix fir-Renju Unit mat-tifla tiegħi Brittanika ta' ħames snin bħala l-kustodju primarju tagħha skont l-hekk imsejja regola *Ruiz Zambrano*. Nista' nibqa' fir-Renju Unit?

Huma biss dawk il-persuni li kienu qed jgħixu fir-Renju Unit fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni skont il-kundizzjonijiet li l-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE torbot mad-dritt ta' residenza, li huma garantiti li jiġu protetti mill-Ftehim dwar il-Ħruġ.

Dawk li jgħixu fir-Renju Unit esklużivament fuq il-bażi taċ-ċittadinanza tal-UE tal-membri tal-familja Brittanici tagħhom ma jaqgħux taħt il-Ftehim dwar il-Ħruġ. Il-liġi domestika fis-seħħ bħalissa tippermetti lil tali persuni jiksbu *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE. Nirrikomandawlek li tiegħu parir legali.

3. Membri tal-familja

3.1. Jien Portugiż u missieri, li huwa Portugiż ukoll, jaħdem fir-Renju Unit. Jien ngħix miegħu u nattendi skola primarja lokali. Nista' nibqa' fir-Renju Unit?

Iva. Għandek id-dritt tibqa' fir-Renju Unit ma' missierek. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jiżgura li l-membri kollha tal-familja, irrISPETTIVAMENT min-nazzjonalità tagħhom, li kienu qed jgħixu f'post legalment fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni ma' ċittadin tal-UE fir-Renju Unit jistgħu jibqgħu bl-istess kundizzjonijiet li eżistew qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.

Trid taċċerta ruħek li tapplika, jew li missierek japplika f'ismek, għal *status* ta' residenza ġdid qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja.

3.2. Jien Koreana. Ġejt fir-Renju Unit biex ngħix ma' żewġi Latvjan iżda dan l-aħħar iż-żwieġ jinsab f'diffikultà. Irrid napplika għal

divorzju iżda nħossni inkwetata dwar x'se jfisser għad-dritt tiegħi ta' residenza.

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jirreplika l-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE li, skont ċerti kundizzjonijiet, diġà jipproteġi konjuġi mhux mill-UE li jiddivorzjaw minn ma' ċittadin tal-UE. Jekk kont ilek miżżewweġ minn tal-anqas tliet snin qabel id-divorzju u għext fir-Renju Unit tal-anqas sena waħda qabel il-bidu tal-proċedimenti tad-divorzju, tista' tkompli tgħix fir-Renju Unit wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, dment li tapplika għal *status* ta' residenza ġdid tar-Renju Unit. Ladarba d-divorzju tiegħek jiġi finalizzat, hemm kundizzjonijiet li l-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE torbot mad-dritt ta' residenza, bħallikieku kont ċittadin tal-UE inti stess.

Fi kwalunkwe ċirkostanza, trid japplika u tircievi *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja. Jekk ma jkollokx ħames snin ta' residenza legali kontinwa fir-Renju Unit, se tingħata permess limitat li tibqa' fir-Renju Unit (imsejjaħ *status* 'li jippreċedi l-*istatus* ta' stabbilit'). Ladarba takkumula ħames snin ta' residenza legali kontinwa fir-Renju Unit, tkun tista' tapplika għal *status* ta' residenza permanenti fir-Renju Unit.

3.3. Jien ngħix u naħdem fir-Renju Unit mas-sieħba Slovakka tiegħi. Qed nippjanaw li jkollna tarbija dalwaqt. Kien ikun aħjar li kieku għaġġilna l-pjanijiet tagħna u jkollna t-tarbija qabel jispiċċa l-perjodu ta' tranżizzjoni?

Ma hemmx għaġġla. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jiżgura li t-tfal imwiġda lil familji tal-UE li joqogħdu fir-Renju Unit qabel jew wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni jkunu jistgħu jibqgħu. Tinsieħ tapplika għal *status* ta' residenza ġdid fir-Renju Unit skont l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja. It-tarbija tiegħek tista' tkun Brittanika mit-twelid, iżda se jkollok ukoll tapplika għal *status* ta' residenza ġdid għat-tarbija tiegħek fi żmien tliet xhur mit-twelid tagħha.

3.4. Jien Russa ngħix fir-Renju Unit mal-konjuġi Rumien tiegħi. Fl-2018 ingħatajt karta ta' residenza tal-UE. Nista' nibqa' fir-Renju Unit?

Iva, tista'. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jipproteġi dawk il-membri kollha tal-familja li kienu qed jgħixu b'mod legali ma' ċittadin mill-UE fir-Renju Unit qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni. Huma jistgħu jirrisjedu iżda jridu japplikaw għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja.

3.5. Jien Ġermaniż u ngħix fir-Renju Unit mat-tifla li adottajt. Nistgħu nibqgħu ngħixu flimkien?

Iva, tistgħu. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jipproteġi dawk il-membri kollha tal-familja li kienu qed jgħixu b'mod legali ma' ċittadin mill-UE fir-Renju Unit qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni. It-tfal adottati jiġu trattati bl-istess mod bħal tfal bijoloġiċi. Madankollu, trid tapplika għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-*status* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE għalik u għat-tifla tiegħek (dment li bintek Brittanika) qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja.

3.6. Fir-rigward tat-tfal imwielda qabel ma jintemm il-perjodu ta' tranżizzjoni, il-Ftehim dwar il-Ħruġ jirrekjedi li l-ġenitur li jgħix fl-Istat ospitanti jkollu l-kustodja tal-wild. Jipproteġi biss koppji divorzjati?

Le. Il-kustodja hija definita b'mod wiesa' ħafna fil-Ftehim dwar il-Ħruġ. Tinkludi d-drittijiet ta' kustodja akkwistati mill-operazzjoni tal-liġi, minn sentenza tal-qorti kif ukoll minn ftehim bejn il-ġenituri.

3.7. Bosta snin ilu, applikajt mal-awtoritajiet tar-Renju Unit biex inkun nista' ningħaqad mal-kuġina Żvediza tiegħi li tgħix f'Edinburgh għax kont dipendenti materjalment fuqha. L-awtoritajiet tar-Renju Unit aċċettaw dan u ħarġuli karta ta' residenza tal-UE. Issa x'se jiġri minni?

Tista' tibqa'. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jipproteġi dawk il-membri kollha tal-familja li kienu qed jgħixu b'mod legali ma' ċittadin mill-UE fir-Renju Unit qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni. Inti tista' tirrisjedi iżda trid tapplika għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-*status* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja. Il-liġijiet tar-Renju Unit jirrikjedu li l-karta tiegħek ta' residenza tal-UE tkun valida meta tapplika skont l-iskema għall-kisba tal-*status* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE.

3.8. Riċentement, ingħatajt viża tad-dħul biex ningħaqad maz-zija Ungeriza tiegħi li tgħix fir-Renju Unit. Iz-zija qed ittini appoġġ finanzjarju wara li mietu l-ġenituri tiegħi. Wasalt fir-Renju Unit iżda l-applikazzjoni tiegħi għal residenza kienet għadha pendenti fit-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni. X'se jiġri minni?

Skont il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE, l-applikazzjoni tiegħek se tiġi deċiża skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali tar-Renju Unit u r-residenza tiegħek għandha tiġi ffaċilitata. Jekk l-awtoritajiet tar-Renju Unit jiddeċiedu li jagħtuk permess ta' residenza, inti se tkun kopert mill-Ftehim dwar il-Ħruġ u tkun tista' tapplika għal *status* ta' residenza ġdid skont l-

iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja. Kwalunkwe rifjut irid ikun kompletament ġustifikat u jkun soġġett għal appell.

3.9. Jien is-sieħba ta' ċittadin Bulgaru li jgħix fir-Renju Unit imma m'aħniex miżżewġin. Qed nippjana li mmur hdejh iżda mhux qabel erba' snin oħra minhabba impenji tax-xogħol eżistenti f'pajjiżi, il-Kanada. Se nkun nista' ningħaqad miegħu hemm?

Iva. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jipproteġi lis-sħab li kienu f'relazzjoni fit-tul ma' ċittadin tal-UE fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni iżda ma kinux qed jgħixu mas-sieħeb fir-Renju Unit. Se tkun tista' tingħaqad ma' sieħbek fir-Renju Unit, dment li tkun għadek f'relazzjoni fit-tul miegħu meta tfittex li tiġi r-Renju Unit u huwa jkun kiseb l-istatus ta' residenza ġdid tar-Renju Unit, li għandu japplika għalih qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja. Inti se jkollok tapplika għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE fi żmien tliet xhur mill-wasla tiegħek fir-Renju Unit.

Ir-reqwiżit tat-tul tar-relazzjoni tiegħek irid jiġi vvalutat fid-dawl tal-oġġettiv li tinzamm l-unità tal-familja f'sens wiesa'. Ir-regoli nazzjonali jirreferu għal-perjodu ta' żmien minimu bħala kriterju dwar jekk relazzjoni tkunx tista' titqies bħala waħda fit-tul. Madankollu, f'dan il-każ ir-regoli nazzjonali jridu jiżguraw li jitqiesu aspetti rilevanti oħra (bħal pereżempju self ipotekarju kongunt biex tinxtara dar).

3.10. Jien in-neputi ta' ċittadin Ċek li jgħix fir-Renju Unit. Qed nippjana li mmur hdejh iżda mhux qabel erba' snin oħra minhabba impenji ta' studju eżistenti f'pajjiżi. Se nkun nista' ningħaqad miegħu hemm?

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ ma jipproteġix lill-membri tal-familja estiża ta' ċittadini tal-UE (*minbarra dawk fi sħubijiet fit-tul*) li ma kinux qed jgħixu mal-qarib tagħhom fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni. Jekk tixtieq tingħaqad mal-qarib tiegħek fir-Renju Unit, trid tikkwalifika skont il-liġi tal-immigrazzjoni tar-Renju Unit, li jista' ma jkunx possibbli billi dan se jiddependi fuq ir-regoli li jkunu fis-seħħ fil-mument meta tkun se tingħaqad magħhom.

3.11. Jien student Daniż f'Cardiff. Marti tgħix barra, flimkien mat-tarbija ċkejna tagħna. Jixtiequ jingħaqdu miegħi ladarba nlesti l-istudju u nsib xogħol. Se jkunu jistgħu jagħmlu dan?

Huma se jkunu jistgħu jingħaqdu miegħek, anki wara t-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jipproteġi mhux biss lil dawk il-membri tal-familja immedjata li kienu qed jgħixu legalment ma' ċittadin tal-UE fir-Renju Unit qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, iżda wkoll lil dawk il-membri tal-familja fil-qrib li kienu relatati ma' ċittadin tal-UE fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni iżda ma kinux qed jgħixu fir-Renju Unit. Se jkunu jistgħu jingħaqdu miegħek,

dment li tkun għadek miżżewweġ ma' martek meta hija tiddeċiedi li tiġi fir-Renju Unit u inti tkun ksibt l-*istatus* ta' residenza ġdid fir-Renju Unit, li għandek tapplika għalih qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja. Martek u wildek se jkollhom japplikaw għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE fi żmien tliet xhur mill-wasla tagħhom fir-Renju Unit.

3.12. Jien ngħix u naħdem fir-Renju Unit. Bħala ċittadin tal-UE, għandi *status* ta' residenza skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE. Jien ġuvni iżda nittama li xi darba niżżewweġ. Il-mara futura tiegħi se tkun tista' tingħaqad miegħi fir-Renju Unit? U jekk ikollna tarbija?

Il-konjuġi futur tiegħek mhux se jkun jista' jingħaqad miegħek skont il-Ftehim dwar il-*Frug* billi ma jiproteġix lil dawk li se jiżżewġu ċittadin tal-UE wara t-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni. Kull konjuġi futur bħal dan se jkollu jikkonforma mar-regoli tal-immigrazzjoni tar-Renju Unit.

Kull wild li jiġi fil-futur se jkun jista' jingħaqad ma' ċittadin tal-UE li jkun residenti fir-Renju Unit qabel ma jintemm il-perjodu ta' tranżizzjoni, jekk dak il-ġenitur ikollu l-kustodja legali tat-tifel u jkun kiseb *status* ta' residenza ġdid tar-Renju Unit, li ċ-ċittadin tal-UE jrid japplika għalih qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja. Inti se jkollok tapplika wkoll għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE għat-tifel tiegħek fi żmien tliet xhur mill-wasla tiegħu fir-Renju Unit jew minn meta jitwieled fir-Renju Unit.

3.13. Jien Argentín u naħdem fir-Renju Unit fejn ngħix ma' ibni Kroat ta' sitt snin u binti Argentina ta' sentejn. Nistgħu nibqgħu?

Kollha kemm intom tistgħu tibqgħu fir-Renju Unit dment li inti u ibnek il-Kroat tissodisfaw il-kundizzjonijiet dwar ir-residenza legali u kollha kemm intom tkunu ksibtu *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE, li għandek tapplika għaliha qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja.

Il-Ftehim dwar il-*Frug* jiżgura li mhumiex biss iċ-ċittadini tal-UE (*jiġifieri t-tifel tiegħek*) li jistgħu jibqgħu fir-Renju Unit wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, iżda wkoll dak il-membri tal-familja li mhumiex mill-UE (*jiġifieri inti u t-tifla tiegħek*) li l-preżenza tagħhom hija meħtieġa sabiex id-dritt ta' residenza ta' ibnek mogħti mill-Ftehim dwar il-*Frug* ma jiġix miċhud.

3.14. Jien mill-Awstralja. Nghix fir-Renju Unit bhala kustodju primarju tat-tifel tiegħi Pollakk li qed jistudja hemmhekk. Is-sieħba Pollakka tiegħi li kienet taħdem fir-Renju Unit telqitna. Nista' nibqa'?

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jagħtik id-dritt ta' residenza fir-Renju Unit sakemm ibnek itemm l-edukazzjoni tiegħu. Iżżomm dan id-dritt tal-anqas sakemm it-tifel jilhaq l-età magġuri, u possibilment wara sakemm ikun għad għandu bżonnok tkun hemm u tiegħu ħsiebu biex ikompli jaħdem fuq l-istudji tiegħu. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ ma jiggarrantilek l-ebda dritt li ttrissjedi b'mod permanenti fir-Renju Unit iżda l-ligijiet tar-Renju Unit jistgħu jagħmlu dan. Madankollu, int u ibnek tridu tapplikaw għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja.

4. Drittijiet ta' residenza

4.1. **Jien Ċiprijott u ngħix Londra ma' ommi li taħdem bħala inġiniera. Jien immur l-iskola iżda qed nittama li niftaħ hanut tal-fjuri tiegħi. Se nkun nista' nibqa' u nibda naħdem ladarba nlesti l-iskola?**

Iva. Mhux biss se tkun tista' tibqa' fir-Renju Unit, iżda żżomm ukoll l-għażliet kollha li l-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE tagħti liċ-ċittadini tal-UE. Se tkun tista' taħdem, tistudja, tmexxi negozju jew tibqa' d-dar u tiegħu ħsieb il-membri tal-familja tiegħek. Id-drittijiet tiegħek mhux se jiġu affettwati ladarba tibda taħdem. Madankollu, trid tapplika għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja.

4.2. **Jien mis-Slovenja. Wasalt fir-Renju Unit fl-2017 u ili naħdem għal rasi minn dan iż-żmien. Nista' nikseb residenza permanenti hawn u jekk iva, b'liema kundizzjonijiet?**

Trid tapplika għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja. Billi kont residenti fir-Renju Unit għal anqas minn ħames snin, għandek tircievi l-permess limitat li tibqa' fir-Renju Unit (imsejjaħ *status* 'li jippreċedi l-istatus ta' stabbilit'). Ladarba tagħlaq ħames snin ta' residenza kontinwa u legali fir-Renju Unit (*inklużi l-perjodi ta' residenza ta' qabel u wara t-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni*), se tkun tista' tapplika għal *status* ta' residenza permanenti skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE (imsejjaħ *status* 'ta' stabbilit').

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jipproteġi liċ-ċittadini tal-UE li kienu jirrisjedu fir-Renju Unit skont il-kundizzjonijiet dwar id-dritt ta' residenza tal-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE. Essenzjalment, ir-residenza taċ-ċittadini tal-UE hija legali jekk:

- ikunu ħaddiema jew nies li jaħdmu għal rashom; jew
- ikollhom biżżejjed riżorsi u assigurazzjoni tal-mard (inklużi studenti); jew
- ikunu membri tal-familja ta' ċittadin tal-UE li jissodisfa dawn il-kundizzjonijiet.

4.3. **Jien Finlandiża u għext fir-Renju Unit mal-ġenituri tiegħi għal disa' snin. It-tnejn li huma jaħdmu. Għandi drittijiet ta' residenza fir-Renju Unit?**

Iva. Bħala persuna li għext fir-Renju Unit tal-UE għal tal-anqas ħames snin, inti diġà ksibt dritt ta' residenza permanenti skont il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE li ma għadu soġġett għall-ebda kundizzjoni (*bħal dik li trid tibqa' membru tal-familja*). Id-dritt jiġi protett skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ dment li tikkonforma mar-rekwiżit li tapplika għal *status* ta'

residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja.

4.4. Jien Estonjan u nistudja f'università fir-Renju Unit. Jekk kollox imur sew, l-istudji tiegħi se nlestihom fl-2022. Se nkun nista' nibqa' fir-Renju Unit u nfittex xogħol hawn?

Iva. Tista' tibqa' fir-Renju Unit dment li tapplika għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja.

Jekk fid-data tal-applikazzjoni ma jkollokx ħames snin ta' residenza legali kontinwa fir-Renju Unit, se tingħata permess limitat li tibqa' fir-Renju Unit (imsejjaħ *status* 'li jippreċedi l-istatus ta' stabbilit'). Wara ħames snin ta' residenza kontinwa fir-Renju Unit, se tkun tista' tapplika għal darb'oħra għall-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE biex tikseb permess indefinit li tibqa' fir-Renju Unit (l-hekk imsejjaħ *status* ta' 'stabbilit').

Iċ-ċittadini tal-UE jistgħu "jibdlu": L-istudenti jistgħu jibdew jaħdmu (u jsiru ħaddiema), il-ħaddiema jistgħu jirtiraw (u jsiru persuni awtosuffiċjenti), il-persuni awtosuffiċjenti jistgħu jibdew jaħdmu eċċ. Ma hemmx bżonn li ssir applikazzjoni oħra skont iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE.

4.5. Jien Malti u għandi residenza permanenti fir-Renju Unit fejn twelidt u trabbejt. L-istudji tiegħi tal-università jinsabu fi stadju avanzat u diġà għandi offerta tajba ta' impjieg fis-Slovakkja. Qegħdin joffruli kuntratt ta' tliet snin iżda nibza' li jekk nitlaq mir-Renju Unit ma nkunx nista' niġi lura. Jekk jogħġbokom iċċarawli d-dubji tiegħi!

Ladarba applikajt u ksibt l-istatus permanenti ġdid tiegħek mill-awtoritajiet tar-Renju Unit skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE tista' titlaq mir-Renju Unit għal massimu ta' ħames snin u mbagħad tirritorna mingħajr ma jiskadi dak l-istatus. Ir-regola ta' ħames snin fir-rigward tal-assenzi tipproteġi lil dawk iċ-ċittadini li kienu assenti mir-Renju Unit fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, dment li jkunu pprezentaw applikazzjoni għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja.

4.6. Jien mill-Ungerija u ilni ngħix u naħdem fir-Renju Unit għal 15-il sena. Nittama li nista' nibqa' fir-Renju Unit. Tistgħu tassigurawni li nista' nżomm id-drittijiet u l-intitolamenti tiegħi b'mod indefinit?

Ma hemm l-ebda "data ta' skadenza" meta d-drittijiet jiskadu. Dawk kollha protetti skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ jżommu d-drittijiet u l-intitolamenti tagħhom, ladarba jinkisbu, għal ħajjithom kollha. Madankollu, iridu japplikaw għal *status* ta' residenza permanenti ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-*status* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE (hekk imsejjaħ *status* ta' 'stabbilit') qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja.

Madankollu, xi drittijiet jistgħu jiskadu f'ċerti ċirkostanzi. Pereżempju, l-*status* ta' residenza permanenti ġdid jiskadi jekk persuna tkun assenti mir-Renju Unit għal perjodu kontinwu li jaqbeż il-ħames snin.

4.7. Jien mill-Awstrija u għext fir-Renju Unit għall-aħħar għoxrin sena. Nirċievi benefiċċji tas-sigurtà soċjali. Nifhem li nista' nibqa' fir-Renju Unit iżda se nibqa' ngawdi mill-benefiċċji li għandi bżonn?

Iva. Iċ-ċittadini tal-UE residenti fir-Renju Unit li jikkwalifikaw għall-protezzjoni skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ iżommu d-dritt għal trattament indaqs. Dan ifisser li fejn kienu intitolati għal benefiċċju, intitolament jew vantaġġ qabel it-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni, se jkomplu jibbenefikaw mill-istess trattament.

Madankollu, iridu japplikaw għal *status* ta' residenza permanenti ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-*status* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE (hekk imsejjaħ *status* ta' "stabbilit") qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja.

4.8. Jien mil-Litwanja u qed nistudja f'università fir-Renju Unit. Issa rrid inħallas miżati għat-tagħlim iktar għoljin wara t-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni? Għandi aċċess għal self għall-istudenti?

Iċ-ċittadini tal-UE kollha residenti fir-Renju Unit li jikkwalifikaw għal *status* ta' residenza ġdid tar-Renju Unit jżommu d-dritt tagħhom ta' residenza u ta' trattament indaqs.

Għall-istudenti bi *status* ta' residenza skont l-iskema għall-kisba tal-*status* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE, dan ifisser li jistgħu jkomplu jħallsu l-istess miżati għat-tagħlim bħaċ-ċittadini Brittaniċi. Dawn l-intitolamenti se jkunu soġġetti għal kwalunkwe kambjament futur tal-politika domestika li japplika għal ċittadini tar-Renju Unit.

Fir-rigward tal-aċċess għal għajjuna ta' manteniment għall-istudji, bħal għotjiet tal-istudenti jew self għall-istudenti, l-istudenti tal-UE koperti mill-Ftehim dwar il-Ħruġ jkomplu jibbenefikaw mill-istess trattament bħal dawk li jibbenefikaw minnhom illum.

4.9. Jien ċittadin Portugiż li ngħix fir-Renju Unit u protett mill-Ftehim dwar il-Ħruġ. Għadni nista' nibbenefika mid-drittijiet ta' moviment liberu fl-UE?

Bħala ċittadin, għandek id-dritt li tiċċaqtaq u tgħix liberament fl-UE skont il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE. Il-Brexit ma jaffettwax dan id-dritt.

- *Il-Governanza tal-Ftehim dwar il-Ħruġ*

4.10. Hemm awtorità nazzjonali indipendenti biex tissorvelja l-Ftehim dwar il-Ħruġ?

Fir-Renju Unit hemm awtorità nazzjonali indipendenti, imsejja l-"Awtorità Indipendenti ta' Monitoraġġ", tissorvelja l-implimentazzjoni u l-applikazzjoni tal-Parti tal-Ftehim dwar il-Ħruġ dwar id-dritt taċ-ċittadini. Is-sit web jinsab: <https://ima-citizensrights.org.uk/>.

Is-setgħat u l-funzjonijiet ta' din l-awtorità tar-Renju Unit, inkluża l-kompetenza li jitwettqu inkjesti bbażati fuq l-ilmenti taċ-ċittadini, huma stabbiliti fil-Ftehim dwar il-Ħruġ u huma ekwivalenti għas-setgħat tal-Kummissjoni skont it-Trattati tal-UE. Din l-awtorità se jkollha wkoll id-dritt li tressaq azzjoni legali quddiem il-qrati kompetenti tar-Renju Unit b'rabta mal-ilmenti taċ-ċittadini bil-għan li tfittex rimedji adegwati.

L-awtorità, kif ukoll il-Kummissjoni, se jirrapportaw kull sena lil kumitat speċjalizzat dwar id-drittijiet taċ-ċittadini mwaqqaf mill-Ftehim dwar il-Ħruġ, dwar l-attivitajiet tagħhom relatati mal-implimentazzjoni tad-drittijiet taċ-ċittadini skont il-Ftehim, inklużi l-għadd u n-natura tal-ilmenti rċevuti.

4.11. Nemmen li d-drittijiet tiegħi skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ inkisru. X'nista' nagħmel biex ningħata rimedju?

L-ewwel pass għandu jkun li tispjega l-ilment tiegħek lill-awtorità tar-Renju Unit li temmen tkun għamlet żball u titlobha tirrimedja l-problema.

Jekk dan ma jgħinx jew taħseb li mhu se tasal imkien, tista' tappella u titlob lill-qrati tar-Renju Unit jeżaminaw il-każ tiegħek.

Tista' wkoll tirrapporta l-ksur tad-drittijiet tiegħek lill-Awtorità Indipendenti ta' Monitoraġġ hawn: <https://ima-citizensrights.org.uk/report-a-complaint/>. Ilment lill-Awtorità Indipendenti ta' Monitoraġġ se jgħin fl-identifikazzjoni, u r-rimedju għall-problemi strutturali potenzjali. Madankollu, jista' jkun li dan ma jwassalx għal soluzzjoni għall-problema individwali tiegħek.

Bħala ċittadini tal-UE, tista' wkoll tikteb lill-Kummissjoni u tilmenta, iżda nnota li l-Kummissjoni, bil-kontra tal-Awtorità Indipendenti ta' Monitoraġġ, tal-awtoritajiet u tal-qrati tar-Renju Unit, ma tistax tinforza rimedju direttament.

4.12. Fejn nista' nsib aktar informazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-Ftehim dwar il-Ftehim dwar il-Ħruġ?

L-aħjar sors ta' informazzjoni huma rapporti kongunti bejn l-UE u r-Renju Unit dwar l-implimentazzjoni tad-drittijiet ta' residenza li jiġu aġġornati fuq bażi regolari. Dawn ir-rapporti jinsabu [fuq https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/eu-uk-withdrawal-agreement/implementing-withdrawal-agreement/citizens-rights_en](https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/eu-uk-withdrawal-agreement/implementing-withdrawal-agreement/citizens-rights_en).

4.13. X'izomm l-awtoritajiet tar-Renju Unit milli jbiddu l-liġijiet tagħhom dwar l-istatus ta' residenza ġdid fil-futur?

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jagħmilha ċara ferm li ladarba l-istatus ta' residenza ġdid jingħata lil ċittadini individwali tal-UE u lill-membri tal-familja tagħhom, mhux se jkun possibbli li dan jiġi rtirat għal raġunijiet għajr dawk permessi b'mod esplicitu fil-Ftehim dwar il-Ħruġ (*bħal minħabba assenzi, jew minħabba li wettqu reat*).

Id-drittijiet skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ huma vinkolanti skont il-liġi internazzjonali u ċ-ċittadini tal-UE u l-membri tal-familja tagħhom jistgħu jibbażaw direttament fuq id-drittijiet tagħhom skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ fir-Renju Unit. Ir-Renju Unit irid jiżgura li d-drittijiet taċ-ċittadini skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ jiġu inkorporati fil-liġi domestika tar-Renju Unit.

Il-leġiżlazzjoni tar-Renju Unit li timplimenta d-drittijiet taċ-ċittadini tal-UE stipulati fil-Ftehim dwar il-Ħruġ tirbaħ fuq il-leġiżlazzjoni tar-Renju Unit. Dan ifisser li l-liġijiet tar-Renju Unit ma jistgħux "accidentalment" jieħdu d-drittijiet protetti mill-Ftehim dwar il-Ħruġ. Jekk il-Parlament tar-Renju Unit fil-futur jiddeċiedi li jħassar il-leġiżlazzjoni li tagħti effett lid-drittijiet taċ-ċittadini tal-UE fil-liġi tar-Renju Unit, dan it-tħassir jikser il-Ftehim dwar il-Ħruġ, u jwassal għal konsegwenzi ta' dan il-ksur skont ir-regoli tal-Ftehim dwar il-Ħruġ innifsu u l-liġi internazzjonali.

4.14. Il-kompetenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea se tiskadi fi tmien snin. Dan ifisser li d-drittijiet tiegħi se jiskadu wkoll?

Id-drittijiet tiegħek skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ huma għal ħajtek kollha (*iżda jistgħu jispicċaw f'ċerti ċirkostanzi, pereżempju assenza itwal minn ħames snin mill-istat ospitanti*).

Filwaqt li l-abbiltà tal-qrati tar-Renju Unit li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja għall-interpretazzjoni tagħha tal-Ftehim dwar il-Ħruġ hija limitata għal tmien snin, dan se jkun biżżejjed biex jiġi żgurat li l-Qorti tal-Ġustizzja tkun tista' tiddeċiedi fuq l-iktar kwistjonijiet sinifikanti.

Aspetti oħrajn tal-Ftehim dwar il-Ħruġ mhumiex limitati fiż-żmien, bhall-abbiltà tal-individwi li jibbażaw ruħhom direttament fuq il-Ftehim dwar il-Ħruġ li jieħu preċedenza fuq leġislazzjoni jew miżuri nazzjonali inkompatibbli jew l-obbligi tal-awtoritajiet amministrattivi u ġudizzjarji tar-Renju Unit li jallinjaw ruħhom mal-ġurisprudenza rilevanti tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea li ngħatat qabel it-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni u li jikkunsidraw b'mod xieraq il-każistika futura mogħtija wara t-tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.

4.15. Qed ninnota li l-kriterji għar-residenza huma bbażati fuq il-kunċetti tal-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu, kif interpretata mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, iżda x'jiġri jekk ir-Renju Unit ma jkunx implimenta l-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu sew u għalhekk juża interpretazzjoni żbaljata?

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ huwa ċar: meta l-kriterji għar-residenza jkunu bbażati fuq kunċetti tal-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu, dawn iridu jiġu interpretati skont id-deċiżjonijiet mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea qabel it-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni.

Meta r-Renju Unit jibbaża fuq interpretazzjoni żbaljata tal-kunċetti tal-liġi tal-UE li toħloq kunflitt ma' deċiżjoni bħal din, hija l-interpretazzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja li fl-aħħar mill-aħħar trid tirbaħ.

Barra minn hekk, il-qradi tar-Renju Unit iridu jikkunsidraw b'mod xieraq l-interpretazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea fil-każistika mogħtija wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.

5. Ir-regoli tad-dħul u tal-ħruġ

5.1. Wara l-Brexit, nista' nivvjaġġa lejn ir-Renju Unit bħala ċittadin tal-UE?

Sa tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, iċ-ċittadini tal-UE kienu jistgħu jivvjaġġaw b'mod ħieles, b'passaport jew karta tal-identità validi biss.

Wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, daww iċ-ċittadini tal-UE li kienu jgħixu fir-Renju Unit qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni se jkunu jistgħu jitolqu mir-Renju Unit u jiġu lura bil-passaport jew karta tal-identità valida tagħhom. Il-membri tal-familja tagħhom li mhumiex mill-UE għandhom l-istess drittijiet għal passaport validu. Kun af li mill-2026, ir-Renju Unit se jkun intitolat li ma jibqax jaċċetta karti tal-identità li ma jikkonformawx mal-istandards internazzjonali applikabbli relatati mal-identifikazzjoni bijometrika.

Il-ksib ta' *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE jista' jiffaċilita l-qsim tal-fruntiera għaliex dan jiggarrantixxi lill-awtoritajiet tar-Renju Unit li l-vjaġġatur għandu dritt ta' residenza fir-Renju Unit.

Ir-regoli dwar id-dħul għal ċittadini oħra tal-UE (daww li ma jkunux irrisjedew fir-Renju Unit fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni) li jaqgħu lil hinn mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Ftehim dwar il-ħruġ huma rregolati mil-liġijiet domestiċi tar-Renju Unit. Il-Gvern tar-Renju Unit indika li mill-1 ta' Ottubru 2021 l-uniċi dokumenti tal-ivvjaġġar li se jkunu jistgħu jintużaw se jkunu l-passaporti.

5.2. Bħala ċittadin Litwan li ngħix fir-Renju Unit, nista' nkun soġġett għal rekwiżiti tal-viża tad-dħul fil-futur?

Le — sakemm ikollok dokument validu tar-Renju Unit li juri li l-istatus tar-residenza l-ġdid tiegħek skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE. Ir-Renju Unit joħroġ dokument diġitali liċ-ċittadini tal-UE skont l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE.

5.3. Jien mil-Lussemburgu. Ma ngħixx fir-Renju Unit iżda nżur ir-Renju Unit regolarment, għandi bżonn viża tad-dħul?

Ir-regoli tar-Renju Unit jiddeterminaw jekk ikollokx bżonn ta' viża għad-dħul. Bħalissa, ma hemm l-ebda rekwiżit għal viża għaċ-ċittadini tal-UE li jżuru r-Renju Unit.

5.4. Jien Bulgaru u ngħix fir-Renju Unit. Marti, Ċiniża, għadha kif bdiet il-kors universitarju tagħha f'Melbourne. Liema regoli tal-viża se japplikaw għaliha fl-2025, meta hi tingħaqad miegħi fir-Renju Unit?

Jekk wieħed jassumi li ċ-ċittadini Ċiniżi se jkunu soġġetti għal rekwiżiti tal-viża fl-2025 skont il-liġijiet applikabbli tar-Renju Unit, martek xorta se tgawdi mis-salvagwardji tal-Ftehim dwar il-Ħruġ li jiżguraw li l-viża tad-dħul tagħha għandha tinħareġ bla ħlas u fuq il-bażi ta' proċedura aċċellerata.

5.5. Jien Taljana ngħix fir-Renju Unit mar-raġel tiegħi Eġizzjan. It-tnejn li aħna għandna *status* ġdid ta' stabbilit. Se jkollu bżonn viża meta nżuru Franza?

Iva, se jkollu bżonn viża meta żżuru Franza, għaliex hu mhux se jibqa' jkollu karta ta' residenza valida maħruġa skont id-Direttiva tal-UE dwar il-Moviment Liberu jew dokument ta' residenza maħruġ minn Stat Membru ta' Schengen. Madankollu, se jibbenefika mis-salvagwardji tad-Direttiva tal-UE dwar il-Moviment Fieles li tiżgura li din il-viża tad-dħul għal Franza għandha tinħareġ mingħajr ħlas u fuq il-bażi ta' proċedura aċċellerata.

6. Kriminalità u abbuż

6.1. Ilni ngħix u naħdem fir-Renju Unit għal 11-il sena. FI-2019 ġejt misjub ħati ta'reat kriminali u kkundannat għal ħames xhur ħabs. Din il-prigunerija se taffettwa d-drittijiet tiegħi?

Il-kondotta kriminali jista' jkollha konsegwenzi għad-dritt ta' residenza, kemm jekk skont il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE u kemm jekk taħt il-Ftehim dwar il-Ħruġ. Għal reati mwettqa qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, japplikaw ir-regoli attwali tad-Direttiva dwar il-Moviment Liberu (il-Kapitolu VI).

Dan ifisser li d-deċiżjonijiet kollha li jaffettwaw id-dritt ta' residenza meħuda abbażi ta' reati mwettqa qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni jkollhom jittieħdu strettament abbażi ta' każ b'każ u huma biss dawk it-trasgressuri li l-kondotta personali tagħhom tirrappreżenta theddida ġenwina, attwali u serja biżżejjed li tkun taffettwa wieħed mill-interessi fundamentali tas-soċjetà li jistgħu jitneħħew.

6.2. X'isir miċ-ċittadini tal-UE li jithallew joqogħdu fir-Renju Unit skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ li jwettqu reat?

Kwalunkwe reat imwettaq wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni jkun soġġett għal-liġi domestika tar-Renju Unit.

Fir-Renju Unit, dan bħalissa jfisser li dawk li jwettqu reat li jwassal għal sentenza ta' prigunerija ta' 12-il xahar jew iktar se jitqiesu awtomatikament għad-deportazzjoni. Huma jkollhom id-dritt li jappellaw kontra deċiżjoni bħal din u li l-każ tagħhom jiġi rieżaminat minn qorti indipendenti.

6.3. Inħossni inkwetat li bosta persuni jistgħu jippruvaw jidhlu b'ingann, billi jagħmlu tabirruħhom li jkunu koperti mill-Ftehim dwar il-Ħruġ. X'salvagwardji se jkollhom l-awtoritajiet?

Is-salvagwardji kollha attwali li l-Istati Membri għandhom għad-dispożizzjoni tagħhom skont il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE biex jipproteġu ruħhom kontra l-abbuż u l-frodi se jiġu replikati taħt il-Ftehim dwar il-Ħruġ. Ir-Renju Unit se jkun jista' jadotta l-miżuri meħtieġa biex jirrifjuta, iwaqqaf jew ineħħi kwalunkwe dritt mogħti mill-Ftehim dwar il-Ħruġ f'każ ta' abbuż tad-drittijiet jew ta' frodi, bħal żwiġijiet ta' konvenjenza, falsifikazzjoni ta' dokumenti jew rappreżentazzjoni falza ta' fatt materjali kruċjali għad-dritt ta' residenza. Kwalunkwe miżura bħal din trid tkun proporzjonata u soġġetta għal rimedju ġudizzjarju.

6.4. Jistgħu d-deċiżjonijiet tal-awtoritajiet tar-Renju Unit ibbażati fuq l-abbuż tar-regoli tad-drittijiet jirriżultaw fit-telf tad-dritt għall-appell?

L-abbuż jew il-frodi jistgħu jirriżultaw fit-telf ta' residenza iżda mhux fit-telf tad-drittijiet tal-appell. Ir-Renju Unit jista' jirrestringi d-drittijiet tal-moviment liberu ta' dawk iċ-ċittadini tal-UE li bi provi jinstabu li jkunu qed jabbużaw mil-liġi tal-UE (bħaż-żwiġijiet ta' konvenjenza). Ladarba l-abbuż jew il-frodi jkunu ppruvati mill-awtoritajiet tar-Renju Unit, il-persuni affettwati għandhom id-drittijiet kollha għall-appell kontra deċiżjoni li tirrestringi d-drittijiet ta' residenza tagħhom għal dawn ir-raġunijiet, inkluż id-dritt ta' soġġorn waqt li l-appell ikun pendenti fil-limiti tal-Artikolu 31(2) tad-Direttiva dwar il-Moviment Liberu.

6.5. Il-Ftehim dwar il-Fluġ jistipula li l-awtoritajiet tar-Renju Unit jistgħu jwettqu kontrolli kriminali u ta' sigurtà sistematiċi fuq l-applikanti kollha għal *status* ta' residenza ġdid fir-Renju Unit. Dan sew?

Iva. Il-kuntest tal-Brexit huwa wieħed speċjali ferm, għax l-awtoritajiet tar-Renju Unit iridu jieħdu deċiżjoni fundamentali dwar jekk il-persuni inkwistjoni għandhomx ikollhom *status* ta' residenza ġdid fir-Renju Unit għall-bqija ta' ħajjithom.

F'dan il-kuntest, huwa xieraq li r-Renju Unit jistabbilixxi proċedura ġdida għal dawk li jkunu qed jippruvaw jiksbu dan l-*istatus* ta' residenza ġdid fir-Renju Unit, jew inkella jkunu soġġetti esklussivament għar-regoli tal-immigrazzjoni tar-Renju Unit. Dan ifisser li wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, ir-Renju Unit jista' jneħhi dawk it-trasgressuri tal-UE — li kkommettew ir-reati tagħhom qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni— biss jekk ikunu jistgħu jneħhuhom issa.

6.6. Għandi multi ta' veloċità eċċessiva u ċitazzjonijiet tal-parkeġġ fir-Renju Unit, u ma jidhrux fir-rekord kriminali tiegħi. Hemm bżonn li niżvelahom lill-awtoritajiet tar-Renju Unit fl-applikazzjoni tiegħi taħt l-iskema għall-Kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE?

Le, trid tiddikjara biss dawk il-kundanni kriminali tar-Renju Unit u l-multi ta' veloċità eċċessiva u ċ-ċitazzjonijiet tal-parkeġġ ma humiex reati kriminali. Fi kwalunkwe każ, trid tiddikjara biss dawk il-kundanni kriminali li jidhru fir-rekord kriminali tiegħek tar-Renju Unit.

7. Proċeduri amministrattivi

7.1. Fejn nista' nsib l-aħjar informazzjoni dwar id-drittijiet tiegħi u l-proċedura?

L-awtoritajiet tar-Renju Unit jipprovdu informazzjoni liċ-ċittadini tal-UE u lill-membri tal-familja tagħhom fuq is-sit web apposta tagħhom <https://www.gov.uk/settled-status-eu-citizens-families>.

L-aqwa sorsi ta' informazzjoni tal-UE tista' ssibhom fuq https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/eu-uk-withdrawal-agreement/implementing-withdrawal-agreement/citizens-rights_en, <http://www.eurights.uk> u https://europa.eu/youreurope/citizens/residence/brexit-residence-rights/eu-nationals-living-in-uk/index_en.htm.

Tista' taqra wkoll fuljetti dwar diversi suġġetti: X'għandek bżonn tkun taf bħala ċittadin tal-UE li qed tgħix fir-Renju Unit, X'għandek tkun taf bħala ċittadin anzjan tal-UE li tgħix fir-Renju Unit u X'għandek bżonn tkun taf bħala ċittadin li mhuwix mill-UE li qed jgħix fir-Renju Unit jekk għandek, jew kellek, rabta tal-familja ma' ċittadin tal-UE.

Dejjem tista' tistaqsi l-ambaxxata ta' pajjiżek jew lill-konsolat għall-assistenza jew għal parir.

7.2. Hemm *status* ta' residenza ġdid fir-Renju Unit li jismu "*status ta' stabbilit*". Japplika għaċ-ċittadini tal-UE u x'ifisser?

Iċ-ċittadini kollha tal-UE u l-membri tal-familja tagħhom li jgħixu fir-Renju Unit iridu japplikaw għal *status* ta' residenza ġdid taħt l-iskema għall-kisba tal-*istatus ta' stabbilit* għaċ-ċittadini tal-UE qabel tmiem il-perjodu ta' grazzja biex ikunu jistgħu jibqgħu fir-Renju Unit. Dan jikkorrispondi għad-dritt permanenti ta' residenza skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ.

L-awtoritajiet tar-Renju Unit jipprovdu informazzjoni liċ-ċittadini tal-UE u lill-membri tal-familja tagħhom fuq is-sit web apposta tagħhom <https://www.gov.uk/settled-status-eu-citizens-families>.

7.3. Bħala ċittadin tal-UE li ngħix fir-Renju Unit, ma kellix għalfejn napplika għal dokument ta' residenza qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni. Issa obligat nagħmel hekk?

Waqt il-perjodu ta' tranżizzjoni komplew japplikaw id-drittijiet tal-moviment liberu tal-UE daqslikieku r-Renju Unit kien għadu membru tal-Unjoni Ewropea. Iċ-ċittadini tal-UE setgħu jgawdu d-drittijiet kollha tagħhom fir-Renju Unit sal-aħħar tal-perjodu ta' tranżizzjoni, u ma kinux obligati japplikaw għal xi dokument ta' residenza.

Madankollu, iċ-ċittadini tal-UE issa jistgħu jibqgħu fir-Renju Unit biss jekk japplikaw għal *status* ta' residenza ġdid taħt l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE. Din hija prekundizzjoni legali biex ikompli jirrisjedu fir-Renju Unit. L-applikazzjoni trid ssir qabel ma jintemm il-perjodu ta' grazzja. Id-dokument ta' residenza l-ġdid tar-Renju Unit huwa diġitali u għandu jgħin liċ-ċittadini tal-UE u lill-membri tal-familja tagħhom jippruvaw l-*istatus* ta' residenza tagħhom, mhux biss lill-awtoritajiet tar-Renju Unit jew lill-pulizja, iżda wkoll lill-impjegaturi, lill-banek, lis-sidien tal-kera jew lil xi ħadd ieħor.

Jekk ma tapplikax għal *status* ta' residenza ġdid qabel il-perjodu ta' grazzja, tipperikola serjament id-dritt tiegħek ta' soġorn fir-Renju Unit.

7.4. L-*istatus* ta' residenza l-ġdid tar-Renju Unit ifisser li ċ-ċittadini tal-UE se jtilfu id-drittijiet antiki li kienu jgawdu bil-liġi tal-UE?

Wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE ma tibqax tapplika fir-Renju Unit.

Apparti l-fatt li r-Renju Unit iddeċieda li ma jobbligax liċ-ċittadini tal-UE biex jissodisfaw il-kundizzjonijiet kollha, il-kundizzjonijiet sostantivi tal-Ftehim dwar il-*Frug* dwar li ċ-ċittadini jrid ikollhom *status* ta' residenza ġdid permezz tal-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE essenzjalment jikkorrispondu għal dawk stabbiliti fil-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE biex jiksbu jew jtilfu d-dritt ta' residenza.

L-awtoritajiet tar-Renju Unit ma għandhomx setgħa diskrezzjonali biex jirrifjutaw applikazzjoni għal raġunijiet li mhumiex permessi skont il-liġi tal-UE. L-ebda persuna intitolata għall-protezzjoni mhu se tithalla barra.

Il-kundizzjonijiet biex persuna titlef l-*istatus* ta' residenza l-ġdid huma, minn naħa waħda, iktar ta' benefiċċju meta mqabbla ma' dawk li jinsabu fil-liġi attwali tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE peress li ċ-ċittadini tal-UE u l-membri tal-familja tagħhom jistgħu jtilqu mir-Renju Unit għal hames snin mingħajr ma jtilfu l-*istatus* ta' residenza permanenti l-ġdid tagħhom (*ir-regoli attwali jagħtu biss sentejn*).

Min-naħa l-oħra ċ-ċittadini tal-UE jistgħu jtilfu l-*istatus* ta' residenza l-ġdid tagħhom iktar malajr jekk iwettqu reat fir-Renju Unit wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni. Meta r-reat iseħħ wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, id-deċiżjoni titieħed skont il-liġi nazzjonali tar-Renju Unit (li għandha limiti aktar baxxi fir-rigward tad-deportazzjoni).

7.5. Għaliya mhuwiex ċar liema kriterji l-awtoritajiet tar-Renju Unit jużaw biex jiddeċiedu dwar *status* ta' residenza ġdid għal ċittadini tal-UE. Tista' jekk jogħġbok tispjega?

Il-kriterji sostantivi biex iċ-ċittadini tal-UE jiksbu *status* ta' residenza ġdid fir-Renju Unit huma essenzjalment l-istess bħal dawk stabbiliti llum fil-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu ta'

ċittadini tal-UE. Ir-Renju Unit iddeċieda li jikkontrolla biss it-tul ta' żmien tar-residenza u r-riżultat tal-kontroll dwar il-kriminalità u s-sigurtà biex iċ-ċittadini tal-UE u l-membri tal-familja tagħhom ikunu jistgħu jidhru u jibqgħu fir-Renju Unit taħt l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE.

7.6. Sa meta nista' napplika għal "status ta' stabbilit" jew "status li jippreċedi l-istatus ta' stabbilit"?

Dawk li legalment kienu jirrisjedu fir-Renju Unit qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni għandhom sal-aħħar tal-perjodu ta' grazzja biex japplikaw għall-istatus ta' residenza l-ġdid tar-Renju Unit.

Dawk il-membri tal-familja li huma koperti mill-Ftehim dwar il-Ħruġ u li qed jingħaqdu ma' grabathom biex jgħixu magħhom fir-Renju Unit, biss wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, iridu japplikaw għall-istatus ta' residenza l-ġdid fi żmien tliet xhur minn meta jaslu fir-Renju Unit. Jistgħu japplikaw ukoll qabel tmiem il-perjodu ta' grazzja, jekk dan ikun aktar ta' benefiċċju għalihom.

Sal-aħħar tal-perjodu ta' grazzja u sa meta l-applikazzjonijiet tagħhom, ladarba jiġu pprezentati, tittiehed deċiżjoni dwarhom, huma jistgħu jgawdu mid-dritt ta' residenza fir-Renju Unit li jkun "meqjus" li jeżisti.

7.7. X'se jiġri jekk l-awtoritajiet tar-Renju Unit idumu hafna biex jiddeċiedu dwar l-applikazzjoni tiegħi għal status ta' residenza ġdid?

Ladarba l-applikazzjoni ssir, tista' tirisjedi u żżomm id-drittijiet attwali tiegħek fil-pajjiż sakemm tittiehed deċiżjoni. Jekk l-applikazzjoni tiġi miċhuda se tkun intitolat għall-appell, u tista' tibqa' sakemm l-appell jiġi fl-aħħar mill-aħħar deċiż.

7.8. Hemm salvagwardji għal dawk li jiskorru l-iskadenza?

L-awtoritajiet tar-Renju Unit iridu jieħdu approċċ proporzjonat għal dawk li jiskorru l-iskadenza. Huma jridu jaċċettaw l-applikazzjonijiet li jkollhom motivazzjonijiet raġonevoli l-għaliex id-data ta' skadenza inqabżet. L-applikanti li jiskorru l-iskadenza u li ma jkunux aċċettati mill-awtoritajiet tar-Renju Unit xorta se jkunu jistgħu jitolbu lil qorti indipendenti tar-Renju Unit biex tinvestiga ċ-ċaħda u tiġi aċċettata applikazzjoni wara l-iskadenza.

7.9. X'inhil id-data ta' skadenza għal membri tal-familja li jaslu wara t-tmiem tal-perjodu ta' grazzja meta japplikaw għal status ġdid?

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jiżgura li se jkollhom mill-inqas tliet xhur wara l-wasla tagħhom biex japplikaw għal *status* ta' residenza ġdid.

7.10. Hemm xi salvagwardji li jiproteġu lil dawk li jixtiequ japplikaw għal *status ta' residenza ġdid fil-ħin*, li iżda ma jistgħux jagħmlu dan għax is-sistema tar-Renju Unit ma ħadmitx?

Iva. Il-Ftehim dwar il-Fluġ jiżgura li l-perjodu ta' grazzja (li sa tmiemu *ċ-ċittadini kollha tal-UE jridu japplikaw għal status ta' residenza ġdid*) għandu jiġi estiż awtomatikament b'sena meta r-Renju Unit jinnotifika li problemi tekniċi waqfuh milli jirreġistra l-applikazzjonijiet jew joħroġ iċ-ċertifikati tal-applikazzjonijiet. Matul dan il-perjodu estiż, id-drittijiet ta' residenza kollha jinżammu għalkollox.

7.11. Diġà għandi dokument li jiċċertifika residenza permanenti maħruġ lili mill-awtoritajiet tar-Renju Unit fl-2014. Onestament nixtieq li persuni bħali jistgħu jibqgħu mingħajr l-ebda inkonvenjent.

Xorta trid tapplika għal *status ta' residenza permanenti ġdid fir-Renju Unit* skont l-iskema għall-kisba tal-*istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE* qabel jintemm il-perjodu ta' grazzja. Madankollu, billi inti diġà għandek residenza permanenti fir-Renju Unit skont il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE eżistenti, il-proċedura amministrattiva hija waħda sempliċi. Trid sempliċement tippreżenta l-passaport jew il-karta tal-identità, tiddikjara kundanni kriminali mhux servuti li jidhru fir-rekord kriminali tiegħek fl-istat tal-kundanna, u trid turi li int ma kontx assenti mir-Renju Unit għal aktar minn ħames snin wara xulxin. L-*istatus ta' residenza l-ġdid* tiegħek għandu jinħareġ mingħajr ħlas.

7.12. Jien kont eliġibbli għal residenza permanenti fir-Renju Unit skont il-liġi tal-UE, iżda qatt ma applikajt għal dokument li jiċċertifika r-residenza permanenti. Dan jista' jaffettwani?

Xi ftit jew wisq jaffettwak Bil-preżentazzjoni ta' dokument ta' residenza permanenti maħruġ qabel il-perjodu ta' tranżizzjoni kont tagħmel l-applikazzjoni tiegħek taħt l-iskema għall-kisba tal-*istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE* aktar faċli. Fi kwalunkwe każ, int għadek intitolat għar-residenza permanenti fir-Renju Unit (l-hekk imsejjaħ *status ta' "stabbilit"*) iżda l-proċedura ta' applikazzjoni taħt l-iskema għall-kisba tal-*istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE* se tkun ftit aktar impenjattiva.

7.13. Qed nibża' li l-proċedura amministrattiva l-ġdida li l-awtoritajiet tar-Renju Unit fasslu għaċ-ċittadini tal-UE se tkun diffiċli ferm. L-UE kif ipproteġiet id-drittijiet tiegħi fin-negożjati?

Ir-Renju Unit impenja ruħu li jfassal skema ġdida - l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE - li fiha l-proċeduri amministrattivi għal applikazzjonijiet għal *status* ta' residenza ġdid jkunu trasparenti, mingħajr intoppi u ssimplifikati, sabiex jiġu evitati piżijiet amministrattivi mhux meħtieġa.

Il-formoli ta' applikazzjoni taħt l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE suppost li jkunu qosra, sempliċi, faċli biex jintużaw u aġġustati għall-kuntest tal-Ftehim dwar il-Ħruġ. L-*istatus* ta' residenza ġdid tar-Renju Unit mogħti permezz tal-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE huwa mingħajr ħlas.

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jispeċifika li r-Renju Unit ma jistax jitlob iktar minn dak li huwa strettament meħtieġ u proporzjonat sabiex jiddetermina jekk il-kriterji għal residenza ntleħqux. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jinkludi dispożizzjonijiet li jsegwu approċċ simili għad-dispożizzjonijiet dwar ir-rekwiżiti evidenzjali tal-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE.

7.14. Meta nħares lejn kif il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu ġiet applikata fir-Renju Unit , ninsab imħasseb li ma hemm l-ebda garanzija li s-sistema l-ġdida fil-prattika se taħdem fil-każijiet kollha.

Ir-Renju Unit jagħti informazzjoni dettaljata dwar l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE f'dan is-sit web apposta <https://www.gov.uk/settled-status-eu-citizens-families>.

Is-sistema amministrattiva stabbilita taħt l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE għandha tkun flessibbli, trasparenti, sempliċi u ma għandhiex tirriżulta f'piżijiet amministrattivi bla bżonn. L-*istatus* ta' residenza ġdid tar-Renju Unit mogħti permezz tal-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE huwa mingħajr ħlas.

Biex joffri salvagwardji konkreti liċ-ċittadini, il-Ftehim dwar il-Ħruġ jiżgura li s-salvagwardji proċedurali kollha tad-Direttiva dwar il-Moviment Liberu japplikaw. Dan ifisser id-dritt għal appell għal kwalunkwe deċiżjoni li tirrestringi drittijiet ta' residenza. Dan ifisser ukoll li ċ-ċittadin inkwistjoni jżomm id-drittijiet kollha skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ, sa ma tittieħed deċiżjoni finali, jiġifieri inkluża d-deċiżjoni ġudizzjarja finali wara proċedura ta' appell.

7.15. Applikajt għal ċertifikat ta' reġistrazzjoni tal-UE fir-Renju Unit fl-2018. Ġbart kważi mitt paġna ta' dokumenti biex niżgura ruħi

li l-awtoritajiet tar-Renju Unit fehmu li ssodisfajt il-kundizzjonijiet kollha. Ma rridx nerga' ngħaddi mill-istess esperjenza. Dan huwa differenti taħt l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE?

Iva. L-istatus ta' residenza mogħti taħt l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE ma jeħtieġx aktar minn dak li huwa strettament meħtieġ u proporzjonat sabiex jiddetermina jekk il-kriterji għal residenza ntaħqux. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jinkludi dispożizzjonijiet li jsegwu approċċ simili għad-dispożizzjonijiet dwar ir-rekwiżiti evidenzjali tal-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE. Fl-istess ħin, l-awtoritajiet tar-Renju Unit jippruvaw jużaw l-evidenza diġà disponibbli għalihom (*bħal rekords dwar taxxi mħallsa fuq il-pagi*) biex inaqqsu l-evidenza li l-applikanti jkollhom jipprovdu.

Fi kliem ieħor, il-Ftehim dwar il-Ħruġ jistabbilixxi limitu fuq dak li l-awtoritajiet tar-Renju Unit jistgħu jitolbu. L-awtoritajiet tar-Renju Unit ma jistgħux isaqsu lill-applikanti biex jipprovdu aktar evidenza mill-minimu meħtieġ biex juru li jikkwalifikaw għall-istatus ta' residenza l-ġdid tar-Renju Unit taħt l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE; iddikjara l-kundanni kriminali mhux servuti li jidhru fir-rekord kriminali tiegħek fl-istat tal-kundanna u xejn aktar.

Madankollu, taħt l-iskema għall-kisba tal-istatus ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE, l-awtoritajiet tar-Renju Unit ideċidew li jiċċekkjaw biss ir-riżultat ta' kontroll dwar il-kriminalità u s-sigurtà, flimkien ma' verifika dwar it-tul tar-residenza. Ma hemm l-ebda kundizzjoni li persuna trid tkun ħadmet jew kienet koperta minn assigurazzjoni tas-saħħa komprehensiva.

7.16. Nemmen li l-proċeduri amministrattivi tar-Renju Unit dwar l-immigrazzjoni huma wisq ikkumplikati. Hemm xi regoli jew salvagwardji biex jgħinuni bl-applikazzjoni?

L-awtoritajiet tar-Renju Unit iridu jaħdmu mal-applikanti biex jgħinuhom jagħtu prova tal-eligibbiltà tagħhom u biex jevitaw xi zball jew omissjoni li jistgħu jaffettwaw id-deċiżjoni dwar l-applikazzjoni. L-awtoritajiet tar-Renju Unit iridu jagħtu lill-applikanti l-opportunità li jipprovdu evidenza supplimentari jew jirranġaw kwalunkwe nuqqas fejn jidher li tkun seħħet omissjoni sempliċi. Japplika l-prinċipju ta' flessibbiltà evidenzjali, li jippermetti lill-awtoritajiet tar-Renju Unit li jeżerċitaw id-diskrezzjoni favur l-applikant meta jkun xieraq.

7.17. Peress li nivvjaġġa ħafna, veru ma nixtieq nippreżenta l-passaport oriġinali tiegħi flimkien mal-applikazzjoni għal *status* ta' residenza tar-Renju Unit u nkun mingħajru. X'nista' nagħmel?

Il-biċċa l-kbira tal-applikazzjonijiet tal-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE jistgħu siru billi tiskennja d-dokument tal-ivvjaġġar tiegħek permezz ta' app, aktar milli tippreżenta lilu stess. Trid tippreżenta d-dokument tal-ivvjaġġar tiegħek mal-applikazzjoni tiegħek f'ċirkustanzi limitati biss. Filwaqt li l-Ftehim dwar il-*Frug* jiggarrantixxi li diversi dokumenti ta' prova jistgħu jiġu ppreżentati f'kopji, l-awtoritajiet nazzjonali jistgħu jesigū l-preżentazzjoni ta' passaport jew kartà tal-identità validi mal-applikazzjoni. Madankollu, meta d-dokumenti tal-ivvjaġġar jinżammu waqt li l-applikazzjoni tkun pendenti, inti intitolat li titlob li d-dokument tal-ivvjaġġar tiegħek jingħatalek lura qabel ma tittiehed id-deċiżjoni dwar l-applikazzjoni.

7.18. Nista' nippreżenta kopji – u mhux l-oriġinali – ta' dokumenti ta' prova?

Iva. Dokumenti ta' prova, minbarra passaporti jew karti tal-identità, jistgħu jiġu ppreżentati f'kopji. L-awtoritajiet tar-Renju Unit jistgħu jesigū, f'każijiet speċifiċi, li ċerti dokumenti jiġu pprovduti bħala oriġinali meta jkun hemm dubju raġonevoli rigward l-awtenticità tagħhom.

7.19. Xi applikazzjonijiet tal-immigrazzjoni jiswew ferm fir-Renju Unit. Kemm iżommu l-awtoritajiet tar-Renju Unit liċ-ċittadini tal-UE u lill-membri tal-familja tagħhom li japplikaw għal *status* ta' residenza ġdid?

L-*istatus* ta' residenza ġdid tar-Renju Unit mogħti permezz tal-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE huwa mingħajr ħlas.

7.20. Jien miżżewweġ u għandna tlett itfal. L-applikazzjonijiet tagħna jiġu deċiżi separatament jew flimkien?

Il-Ftehim dwar il-*Frug* jiggarrantixxi li l-applikazzjonijiet li jsiru mill-familji fl-istess ħin se jiġu kkunsidrati flimkien. Skont l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE dan ifisser li l-applikazzjonijiet tiegħek jenħtieġ li jkunu "marbutin flimkien".

7.21. Smajt li r-Renju Unit joħroġ dokumenti ta' residenza skont il-Ftehim dwar il-*Frug* f'forma diġitali. Dan minnu?

Id-dokumenti ta' residenza skont il-Ftehim dwar il-*Frug* jistgħu jinħarġu kemm bħala dokument fiżiku (*pereżempju, bħala kard tal-plastik b'elementi ta' sigurtà*) jew f'forma diġitali.

Ir-Renju Unit jagħti l-*istatus* ta' residenza diġitali skont l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE. L-*istatus* diġitali se jkun ibbażat fuq rekord miżmum f'bażi tad-*data* diġitali operata mill-awtoritajiet tar-Renju Unit. Tista' tiġi aċċessata minn <https://www.gov.uk/view-prove-immigration-status>.

7.22. Qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, iċ-ċittadini tal-UE setgħu jappellaw kontra deċiżjonijiet tal-awtoritajiet tar-Renju Unit. Dan id-dritt għadu mħares?

Iva, dan id-dritt inżamm kollu kemm hu fil-Ftehim dwar il-Ħruġ.

7.23. X'jiġri minn dawk iċ-ċittadini tal-UE li l-applikazzjonijiet tagħhom għal *status* ta' residenza ġdid jiġu rrifjutati mill-awtoritajiet tar-Renju Unit? Ikunu jistgħu jibqgħu waqt li l-appell tagħhom ikun pendent?

Iċ-ċittadini tal-UE li l-applikazzjonijiet tagħhom għal *status* ta' residenza ġdid skont l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE jiġu miċhuda wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni jistgħu jitolbu rimedju ġudizzjarju kontra r-rifjut. Huma jzommu d-dritt tagħhom ta' residenza sakemm id-deċiżjoni – *jew l-appell* – isiru finali. Bħalma huwa l-każ skont il-liġi tal-UE dwar il-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE, l-awtoritajiet tar-Renju Unit jistgħu f'każijiet eċċezzjonali (*bħal meta d-deċiżjoni tkun ibbażata fuq raġunijiet imperattivi ta' sigurtà pubblika*) jneħħu lill-applikanti rrifjutati anki qabel ma jingħata l-verdett finali. Jekk jagħmlu hekk, ma jistgħux jimpedixxu liċ-ċittadini tal-UE milli jiddefendu lilhom infushom personalment flief f'ċirkustanzi eċċezzjonali meta l-preżenza tagħhom fir-Renju Unit tista' toħloq problemi serji għall-ordni pubbliku u għas-sigurtà pubblika.

8. Kwalifiki professjonali

- *Kwalifiki professjonali skont il-liġi attwali tal-UE*

8.1. X'inhuma kwalifiki professjonali?

Il-kwalifiki professjonali huma rekwiziti ta' kwalifiki speċifiċi li persuna jrid ikollha bil-liġi sabiex taċċessa jew teżercita professjoni regolata jew biex tinvolvi ruħha f'attivitajiet regolati f'ċertu pajjiż.

Ir-rekwiziti tal-kwalifiki jvarjaw bejn il-professjonijiet. Huma jistgħu jvarjaw ukoll għall-istess professjoni jew għal attivitajiet bejn il-pajjiżi.

Il-kwalifiki professjonali jistgħu jkunu studji partikolari, taħriġ u/jew esperjenza professjonali. Dawn jistgħu jiġu ppruvati permezz ta', pereżempju, diplomi, ċertifikati kif ukoll attestamenti ta' livell ta' kompetenza u/jew esperjenza professjonali.

8.2. X'jiġri rigward il-kwalifiki li jkunu rikonoxxuti fi Stat Membru partikolari jekk tistabbilixxi ruħek fi Stat Membru ieħor?

Iċ-ċittadini tal-UE għandhom id-dritt li jeżercitaw professjoni regolata, bħala impjegati jew għal rashom, fi Stat Membru ieħor apparti dak li fih kisbu l-kwalifiki tagħhom.

Professjonisti (pereżempju fiżjoterapisti), li ġew imħarrġa u kisbu l-kwalifiki tagħhom fi Stat Membru wieħed u ddeċidew li jiċċaċilqu u jaħdmu fi Stat Membru ieħor li jirregola l-aċċess u t-tweġiq ta' din il-professjoni jkollhom jiksbu r-rikonoxximent tal-kwalifiki tagħhom f'dak l-Istat Membru qabel ma jkunu jistgħu jaħdmu hemmhekk.

Skont ir-regim tal-UE, l-Istati Membri li jirregolaw professjonijiet partikolari huma obbligati jikkunsidraw, taħt kundizzjonijiet stretti, il-kwalifiki miksuba fi Stati Membri oħra bil-għan li jagħtu r-rikonoxximent u jippermettu l-aċċess għall-professjoni tagħhom.

Fi ftit professjonijiet (tobba, infermiera, dentisti, veterinarji, qwiebel, spiżjara u arkitetti) hemm sistema ta' rikonoxximent awtomatika bbażata fuq kundizzjonijiet ta' taħriġ minimu komuni. Barra minn hekk, għadd ta' professjonijiet prinċipalment fis-setturi tal-artiġjanat, tal-industrija u tas-setturi tal-kummerċ jistgħu jibbenefikaw minn rikonoxximent awtomatiku bbażat fuq l-esperjenza, jekk jiġu ssodisfati ċerti kundizzjonijiet.

Għal professjonijiet oħra, l-Istat Membru ospitanti jista' jimponi miżuri ta' kumpens għall-professjonist il-ġdid, dment li jkun hemm differenzi oġġettivament sostanzjali bejn il-kwalifiki tal-professjonist u l-kwalifiki meħtieġa fl-Istat Membru ospitanti.

L-Istat Membru fejn huwa mfittex ir-rikonoxximent irid joħroġ deċiżjoni rilevanti fi skadenzi stretti. Deċiżjonijiet bħal dawn huma soġġetti għal appell skont il-liġi nazzjonali, ma jistgħux ikunu arbitrjarji u jridu jkunu konformi bis-sħiħ mal-liġi tal-UE.

Finalment, xi regoli speċifiċi jistgħu jkunu applikabbli għal xi professjonisti, bħall-avukati.

Dan ir-regim tal-UE ma japplikax għal applikazzjonijiet għal rikonoxximent li jsiru minn ċittadini ta' pajjiżi li mhumiex fl-UE, sakemm ma jkunx hemm arrangamenti speċifiċi li jipprevedu assimilazzjoni bħal din, eżempju arrangamenti applikabbli għal ċittadini taż-ŻEE u ċittadini Żvizzeri.

Il-kwalifiki miksuba minn ċittadini tal-UE f'pajjiżi li mhumiex fl-UE huma koperti biss mir-regim tal-UE jekk huma assimilati mal-kwalifiki tal-UE. Dan isir wara tliet snin ta' Prattika professjonali fl-Istat Membru li l-ewwel ikun rikonoxxihom.

8.3. Illum x'jiġri mill-kwalifiki rikonoxxuti fi Stat Membru wieħed jekk inti tipprovdi servizz temporanju jew okkażjonali fi Stat Membru ieħor?

Għal diversi professjonijiet, il-liġi tal-UE tippermetti biss lill-Istat Membru fejn is-servizz għandu jiġi pprovdut li jitlob dikjarazzjoni minn qabel mill-professjonisti kkonċernati. Din id-dikjarazzjoni tista' tiġi pprezentata darba f'sena (jew darba kull 18-il xahar fil-każ tal-Karta Professjonali Ewropea) u tista' tiġi akkumpanjata minn għadd limitat ta' ċertifikati.

Ma hija permessa l-ebda verifika minn qabel ta' kwalifiki mill-Istat Membru fejn is-servizz irid jiġi pprovdut, bl-eċċezzjoni notevoli ta' professjonijiet li jinvolvu riskji ta' danni serji għas-saħħa jew is-sikurezza tar-reċipjenti tas-servizzi. Kwalunkwe verifika bħal din ma għandhiex tmur lil hinn minn dak li hu meħtieġ għal dan il-għan speċifiku.

Barra minn hekk, għal professjonijiet bħal tobba, infirmiera, dentisti, veterinarji, qwiebel, spiżjara u arkitetti eċċ., li huma koperti mis-sistema ta' rikonoxximent awtomatika, l-ebda verifika minn qabel tal-kwalifiki ma tista' tiġi imposta. Tista' tkun meħtieġa biss dikjarazzjoni annwali minn qabel.

- *Kwalifiki professjonali skont il-Ftehim dwar il-Ħruġ*

8.4. Il-ħruġ tar-Renju Unit mill-UE kif affettwa din is-sitwazzjoni?

Wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, ir-regim legali tal-UE spjegat hawn fuq ma għadux japplika fir-Renju Unit.

Il-kwistjonijiet kollha relatati mar-rikonoxximent tal-kwalifiki ta' ċittadini tal-UE fir-Renju Unit u l-possibilità li jipprovdu servizzi professjonali hemm, għandhom jiġu indirizzati skont ir-regoli u l-kundizzjonijiet nazzjonali mingħajr il-benefiċċju tad-drittijiet pprovduti mil-liġi tal-UE.

8.5. X'jagħmel il-Ftehim dwar il-Ħruġ?

L-għan prinċipali tal-Ftehim dwar il-Ħruġ huwa għaċ-ċittadini tal-UE u ċ-ċittadini tar-Renju Unit li jgħixu legalment fi Stat ospitanti fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni u li qabel kienu kisbu r-rikonoxximent tal-kwalifiki tagħhom f'dak l-Istat skont lista speċifika ta' strumenti tal-UE, ma għandhomx jiġu affettwati mill-Brexit fir-rigward tal-validità tar-rikonoxximent tal-kwalifiki tagħhom u l-liċenzja tagħhom biex jipprattikaw hemmhekk.

L-istess ikun meħtieġ għal professjonisti li, fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, ikunu haddiema bejn il-fruntieri u setgħu kisbu rikonoxximent tal-kwalifiki tagħhom u liċenzja li jipprattikaw fl-Istat li fih jaħdmu bejn il-fruntieri.

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ ikopri wkoll l-applikazzjonijiet pendenti għar-rikonoxximent magħmulin minn dawn il-persuni.

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ ma jggarantix lill-professjonisti tal-UE bi kwalifiki mir-Renju Unit u stabbiliti fir-Renju Unit id-dritt li jiddependu fuq il-liġi tal-UE sabiex jiksbu r-rikonoxximenti tal-kwalifiki tagħhom wara t-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni fi kwalunkwe Stat Membru tal-UE, jew li jipprovdu servizzi temporanji jew okkażjonali f'xi wieħed minnhom.

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ ma jipproteġix il-validità, fil-bqija tal-UE, tal-liċenzji mogħtija mill-awtoritajiet tar-Renju Unit f'xi setturi, b'mod partikolari s-settur tat-trasport, fejn għandhom valur pan-Ewropew fis-suq intern, jew il-validità fir-Renju Unit ta' tipi ta' liċenzji bħal dawn mogħtija mill-awtoritajiet tal-Istati Membri tal-UE.

8.6. Jien arkitett Estonjan li ngħix u naħdem fir-Renju Unit. Nista' nkompli nipprattika l-professjoni tiegħi?

Iva. Jekk kellek kwalifika professjonali rikonoxxuta fir-Renju Unit u int konformi mar-rekwiżiti kollha ta' prattika fir-Renju Unit, inti tista' tkompli tibbaża fuq din id-deċiżjoni ta' rikonoxximent biex twettaq l-attivitajiet professjonali tiegħek hemmhekk.

8.7. Jien fiżjoterapista Belġjan li ngħix l-Irlanda u naħdem bħala fiżjoterapista fir-Renju Unit fejn il-kwalifiki tiegħi ġew rikonoxxuti. Nista' nkompli noffri s-servizzi tiegħi bħala haddiem fruntalier fir-Renju Unit?

Iva. Jekk kellek kwalifika professjonali rikonoxxuta fir-Renju Unit, inti tista' tkompli tibbaża fuq din id-deċiżjoni ta' rikonoxximent biex twettaq l-attivitajiet professjonali tiegħek.

8.8. Jien ċittadin Finlandiż u ngħix il-Finlandja. Bħalissa qed nagħmel kors f'istituzzjoni lokali li għandha ftehim ta' franchise ma' università fir-Renju Unit. La nlesti l-kors, se jtuni diploma

tar-Renju Unit. X'se jkun l-*istatus* tal-kwalifiki tiegħi jekk id-diploma tiegħi tinkiseb wara t-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni?

Sakemm id-diploma tiegħek se tinħareġ minn istituzzjoni tar-Renju Unit (università tar-Renju Unit jew istitut professjonali tar-Renju Unit), il-kwalifika tiegħek se tkun kwalifika ta' pajjiż mhux tal-UE u mhux se tibbenefika mir-reġim ta' rikonoxximent tal-UE.

Il-kundizzjonijiet biex jinkiseb aċċess għal professjoni fir-Renju Unit jiddependu fuq il-liġijiet u l-politiki dwar l-immigrazzjoni tar-Renju Unit, l-aċċess għal dispożizzjonijiet speċifiċi u t-trattament tal-barranin b'diplomi tar-Renju Unit maħruġa taħt arranġamenti tal-edukazzjoni bi franchising.

9. Sigurtà soċjali

9.1. Jien Spanjol, naħdem fir-Renju Unit u għandi *status* taħt l-iskema għall-kisba tal-*istatus* ta' *stabbilit* għaċ-ċittadini tal-UE. X'jiġri mis-sigurtà soċjali li tkoprini?

F'dak li jirrigwarda r-regoli tas-sigurtà soċjali, l-oġġettiv tal-Ftehim dwar il-Ħruġ huwa li jiżgura li kolloxx ikun bħal kif kien qabel. Ir-regoli tal-UE jibqgħu japplikaw għall-persuni protetti mill-Ftehim dwar il-Ħruġ. Dan ifisser, pereżempju, li:

- ir-Renju Unit se jkompli jkun responsabbli għall-**benefiċċji tas-sigurtà soċjali** tiegħek – inti tħallas il-kontribuzzjonijiet lir-Renju Unit u inti intitolat għall-benefiċċji tar-Renju Unit mingħajr l-ebda diskriminazzjoni;
- inti għandek aċċess għall-kura tas-saħħa fir-Renju Unit skont l-istess kundizzjonijiet bħal ċittadini tar-Renju Unit;
- **jekk tmur għall-vaganzi fl-Unjoni Ewropea**, inti tista' tuża l-Karta Ewropea tal-Assigurazzjoni tas-Saħħa Brittanika (*għalkemm tkun trid tapplika għal karta tal-EHIC il-ġdida – ara <https://www.nhs.uk/using-the-nhs/healthcare-abroad/apply-for-a-free-ehic-european-health-insurance-card/>*);
- **jekk it-tfal tiegħek jgħixu Spanja** u inti intitolat għal benefiċċji tal-familja tar-Renju Unit, inti tkompli tirċevihom mingħajr ebda tnaqqis daqslikieku t-tfal kienu joqogħdu miegħek fir-Renju Unit (*ara <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=863&langId=mt> għal iktar dettalji*);
- **jekk ikollok tfal wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni** u tkun intitolat għal benefiċċji tal-familja skont il-leġiżlazzjoni tar-Renju Unit, inti tirċievi l-benefiċċji anki jekk it-tfal ikunu jgħixu, pereżempju, fi Spanja (*għal iktar dettalji ara <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=863&langId=mt>*);
- **jekk titlef ix-xogħol**, inti intitolat għall-benefiċċji tal-qgħad tar-Renju Unit u tkun tista' tittrasferixxi dawn il-benefiċċji għall-perjodu ta' żmien permess, biex tkun tista' tfittex xogħol fi Stat Membru tal-UE (*ara <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=862&langId=mt> għal iktar dettalji*);
- **meta tirtira**, inti intitolat għall-pensjoni tar-Renju Unit skont il-kundizzjonijiet previsti fil-leġiżlazzjoni nazzjonali:
 - jekk ma għandekx biżżejjed perjodi ta' assicurazzjoni sabiex tkun intitolat għall-pensjoni tar-Renju Unit, ir-Renju Unit se jikkunsidra l-perjodi li għamilt fi Stati Membri tal-UE sa fejn ikun meħtieġ;

- jekk tiddeċiedi li tmur lura Spanja:
 - se tkompli tircievi l-pensjoni tar-Renju Unit mingħajr l-ebda tnaqqis;
 - il-pensjoni tiegħek tar-Renju Unit se tkompli tiġi valutata mill-ġdid (“uprated”);
 - ir-responsabbiltà għall-ħlas tal-kopertura tal-kura tas-saħħa tiegħek se tkun determinata skont kwalunkwe pensjoni oħra li tircievi u r-residenza tiegħek;

Għal iktar dettalji, ara <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=860&langId=mt>;

- **jekk is-superstiti tiegħek huma intitolati għal benefiċċji tas-supersititi tar-Renju Unit**, huma jkunu jistgħu jitolbu dawn il-benefiċċji u jirċevuhom mingħajr l-ebda tnaqqis anki jekk jgħixu fi Spanja.

9.2. Sa kemm jista’ l-Ftehim dwar il-Ħruġ jiproteġini?

Inti se tkun protett sakemm tibqa’ mingħajr interruzzjoni f’sitwazzjoni li hija marbuta mar-Renju Unit u kwalunkwe Stat Membru.

Pereżempju: bhala ċittadin Pollakk, li tgħix fir-Renju Unit u taħdem hemm għal impjegatur Brittaniku waqt it-tmiem tal-perjodu ta’ tranżizzjoni, inti tkompli tiġi kopert mill-Ftehim dwar il-Ħruġ jekk tkun għadha teżisti “rabta transfruntiera”.

Din ir-“rabta transfruntiera” bejn ir-Renju Unit u l-Istat Membru tal-UE teżisti sakemm tibqa’ tgħix fir-Renju Unit u taħdem hemm għal impjegatur Brittaniku.

Tista’ tibqa’ wkoll teżisti meta s-sitwazzjoni tiegħek tinbidel – inti protett dment li jibqa’ jkollok “rabta transfruntiera” mar-Renju Unit. Għalhekk, inti xorta kopert jekk, pereżempju:

- tibqa’ taħdem għall-impjegatur Brittaniku fir-Renju Unit u taċċetta impjeg addizzjonali fl-Irlanda;
- tkompli taħdem għall-impjegatur Brittaniku fir-Renju Unit, iżda tibdel ir-residenza tiegħek għall-Irlanda;
- tieqaf taħdem għal impjegatur Brittaniku u tibda taħdem fl-Irlanda, filwaqt li tibqa’ tirisjedi fir-Renju Unit;
- il-kuntratt tax-xogħol tiegħek jintemm u tikkonkludi ieħor ma’ impjegatur Irlandiż — iżda x-xogħol jibqa’ jitwettaq fir-Renju Unit;
- tispicċa bla xogħol mingħajr ma tircievi l-benefiċċji tal-qgħad u tkompli toqgħod fir-Renju Unit;

- o tispicċa bla xogħol, tircievi l-benefiċċji tal-qgħad u titrasferixxi dawn il-benefiċċji lejn il-Polonja fejn ttiprova tfittex xogħol hemm għall-perjodu ta' żmien permess (*ara <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=862&langId=mt> għad-dettalji*);
- o wara li ma jkunx irnexxielek issib xogħol il-Polonja għall-perjodu ta' żmien permess, tiġi immedjatament lura r-Renju Unit u tkompli tfittex xogħol hemmhekk;
- o meta l-kuntratt tax-xogħol tiegħek jintemm u ssir inattiv filwaqt li tistenna li tasal sal-età tal-pensjoni u tkompli tgħix fir-Renju Unit;
- o tirtira fir-Renju Unit;

Madankollu, mhux se tibqa' tkun kopert mir-regoli dwar il-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali kollha jekk il-kuntratt tax-xogħol tiegħek jintemm u tibdel ir-residenza tiegħek għall-Polonja (*jew kwalunkwe Stat Membru ieħor*). F'dan il-każ, il-Ftehim dwar il-Ħruġ jiżgura li l-perjodi ta' assigurazzjoni tiegħek ma jintilfux. Meta tissodisfa l-kundizzjonijiet skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali (pereżempju, tilhaq l-età tal-pensjoni), tkun tista' titlob il-benefiċċji abbażi ta' dawn il-perjodi fir-Renju Unit.

Kun af li jekk tkun ksibt id-dritt ta' residenza permanenti fir-Renju Unit qabel tmur lura l-Polonja (*jew Stat Membru ieħor*) u tmur lura r-Renju Unit qabel dak id-dritt jintilef, inti hemm xorta għaldaqstant se tgawdi mill-protezzjoni tas-sigurtà soċjali sħiħa pprovduta bil-Ftehim dwar il-Ħruġ.

9.3. Jien ċittadin Franciż, li ngħix fi Franza u naħdem fir-Renju Unit. Jien se nibqa' kopert mir-regoli dwar il-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali?

Iva, dment li tibqa' f'sitwazzjoni marbuta mar-Renju Unit (*għal iktar dettalji ara t-twegiba għall-mistoqsija 9.1 dwar is-sigurtà soċjali*).

Dment li tibqa' taħdem fir-Renju Unit, ir-Renju Unit jibqa' responsabbli mill-kopertura tas-sigurtà soċjali tiegħek, li jfisser pereżempju:

- trid tħallas kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali u inti intitolat għal benefiċċji tar-Renju Unit mingħajr ebda diskriminazzjoni;
- ikollok **aċċess għall-kopertura tal-kura tas-saħħa** fi Franza, fejn tirisjedi, bl-ispiża tkun għar-Renju Unit;
- **jekk tmur għall-vaganzi fl-Unjoni Ewropea**, inti tista' tuża l-Karta Ewropea tal-Assigurazzjoni tas-Saħħa Brittanika (*iżda trid tkun applikajt għall-karta tal-EHIC il-ġdida*);

- **jekk it-tfal tiegħek jgħixu Franza** u tkun intitolat għall-benefiċċji tal-familja, tkompli tirċevihom mingħajr l-ebda tnaqqis, daqslikieku t-tfal kienu joqogħdu miegħek fir-Renju Unit (*ara <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=863&langId=mt> għal iktar dettalji*);
- **jekk ikollok it-tfal wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni**, u tkun intitolat għal benefiċċji tal-familja skont il-leġiżlazzjoni tar-Renju Unit, tirċevihom anki jekk it-tfal ikunu joqogħdu fi Franza; għal iktar dettalji dwar ir-regoli applikabbli (*ara <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=863&langId=mt> għal iktar dettalji*);
- **jekk tispicċa bla xogħol**, se tkun protett mir-regoli dwar il-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali (*għal iktar dettalji ara <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=862&langId=en><http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=862&langId=mt>*);
- **meta tirtira**, inti se tkun intitolat għall-pensjoni tar-Renju Unit skont il-kundizzjonijiet previsti fil-leġiżlazzjoni nazzjonali tar-Renju Unit:
 - jekk ma jkollokx biżżejjed perjodi ta' assigurazzjoni biex tkun intitolat għal pensjoni fir-Renju Unit, ir-Renju Unit se jikkunsidra l-perjodi li għamilt fi Stati Membri tal-UE sa fejn ikun meħtieġ;
 - inti se tirċievi l-pensjoni tar-Renju Unit mingħajr ebda tnaqqis anki jekk tgħix fi Franza;
 - il-pensjoni tiegħek tar-Renju Unit se tkompli tiġi valutata mill-ġdid ("uprated");
 - ir-responsabbiltà għall-ħlas tal-kopertura tal-kura tas-saħħa tiegħek se tkun determinata skont kwalunkwe pensjoni oħra li tirċievi u r-residenza tiegħek;

Għad-dettalji, ara <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=860&langId=mt>;

- **jekk is-superstiti tiegħek ikunu intitolati għal benefiċċji tas-superstiti tar-Renju Unit**, jistgħu jirċievu dawn il-benefiċċji mingħajr l-ebda tnaqqis anki jekk huma jirrisjedu fi Franza.

9.4. Jien ċittadin Bulgaru, li ngħix il-Bulgarija u naħdem kemm fil-Bulgarija kif ukoll fir-Renju Unit. Jien se nibqa' kopert mir-regoli dwar il-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali?

Iva, dment li tibqa' f'sitwazzjoni marbuta mar-Renju Unit (*għal iktar dettalji ara t-twegiba għall-mistoqsija 9.1 dwar is-sigurtà soċjali*).

Int kull darba tibqa' tkun soġġett għal leġiżlazzjoni tas-sigurtà soċjali waħda biss. Din il-leġiżlazzjoni hija determinata skont ix-xogħol li ttwettaq u r-residenza tiegħek (*għal iktar dettalji ara <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=851&langId=mt>*).

9.5. Jien ċittadin Taljan, li naħdem bħala impjegat taċ-ċivil Taljan fir-Renju Unit. Jien se nibqa' kopert mir-regoli dwar il-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali?

Iva, dment li tibqa' f'sitwazzjoni marbuta mar-Renju Unit (*għal iktar dettalji ara t-twegiba għall-mistoqsija 9.1 dwar is-sigurtà soċjali*).

L-Italja tibqa' responsabbli mill-kopertura tas-sigurtà soċjali tiegħek, (*ara <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=851&langId=mt> għal aktar dettalji*).

9.6. Jien ċittadin Ċek, li naħdem u ngħix fir-Repubblika Ċeka. Qiegħed btala fir-Renju Unit fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni. Xorta nkun għadni kopert mill-Karta Ewropea tal-Assigurazzjoni tas-Saħħa?

Iva, għall-perjodu sħiħ tal-btala. Tista' tuża l-Karta Ewropea tal-Assigurazzjoni tas-Saħħa fir-Renju Unit kemm jekk diġà il-kura tas-saħħa tiegħek meħtieġa hija koperta matul il-vaganza tiegħek qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni kif ukoll jekk hemm bżonn ta' kura tas-saħħa wara tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni.

9.7. Jien ċittadin Malti, li naħdem u ngħix Malta. Qed nippjana li mmur vaganza fir-Renju Unit. Nista' nuża l-Karta Ewropea tal-Assigurazzjoni tas-Saħħa?

Le. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ ma jipprevedix l-użu tal-Karta Ewropea tal-Assigurazzjoni tas-Saħħa għall-vaganzi futuri fir-Renju Unit.

9.8. Jien ċittadin Taljan li ili nistudja fir-Renju Unit sa mill-2019. Nista' nuża l-Karta tal-Assigurazzjoni tas-Saħħa tal-Unjoni Ewropea anki jekk il-perjodu ta' studji tiegħi jmur lil hinn mit-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni?

Iva, inti tista' tuża l-Karta Ewropea tal-Assigurazzjoni tas-Saħħa dment li s-sogġorn tiegħek fir-Renju Unit ma jkunx interrott. Żjarat temporanji lejn l-Italja (bħal vaganzi) ma jinterrompux is-sogġorn tiegħek bħala student fir-Renju Unit.

9.9. Jien ċittadin Kroat, li naħdem u ngħix fil-Kroazja. Bdejt kors ta' trattament speċjali tal-kura tas-saħħa fir-Renju Unit qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni. Nista' nkompli nirċievi t-trattament tiegħi wara t-tmiem tal-perjodu ta' tranżizzjoni?

Iva. Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jiżgura li l-persuni li diġà talbu awtorizzazzjoni biex jirċievu trattament tal-kura tas-saħħa ppjanat fir-Renju Unit qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni jistgħu jkomplu t-trattament.

9.10. Jien Spanjol u naħdem fir-Renju Unit. Dalwaqt nilhaq l-età tal-irtirar. X'se jiġri mid-drittijiet tal-pensjoni Spanjoli u tar-Renju Unit tiegħi?

Xejn mhu se jiġri mill-pensjoni tiegħek tar-Renju Unit u ta' Spanja, u kollox se jibqa' kif inhu issa. Inti tkun intitolat għall-pensjoni tiegħek bil-kundizzjonijiet previsti fil-leġiżlazzjoni nazzjonali, filwaqt li jitqiesu l-perjodi li twettqu fl-Istati Membri tal-UE sakemm ikun neċessarju. L-ammont ikun ikkalkulat skont l-istess regoli u skont is-sitwazzjoni u r-regoli applikabbli tal-UE, jista' anki jkollok il-pensjoni tiegħek ittrasferita u aġġustata 'l fuq jekk tiddeciedi li toqgħod fi Spanja jew f'xi Stat Membru ieħor tal-UE.

9.11. Jien irtirajt u issa nirċievi pensjoni kemm mir-Renju Unit kif ukoll mis-Slovenja fejn kont naħdem qabel. Issa x'se jiġri mill-pensjoni tiegħi?

Xejn mhu se jiġri mill-pensjoni tiegħek. Inti se tkompli tirċievi pensjoni kemm mir-Renju Unit kif ukoll mis-Slovenja kif kont tirċievi qabel. Il-pensjoni tiegħek tar-Renju Unit se tkompli tiġi aġġustata 'l fuq bħal qabel.

9.12. Fil-passat, ħdimt għal 12-il sena fir-Renju Unit. Mort ngħix pajjiż ieħor u issa qed naħdem l-Awstrija. Ladarba nirtira (madwar l-2035), x'se jiġri bil-perjodi tax-xogħol — u l-assigurazzjoni - fir-Renju Unit u l-Awstrija?

Il-perjodi tax-xogħol tiegħek se jibqgħu jgħoddu u ladarba tirtira, se tirċievi l-pensjoni tiegħek tar-Renju Unit (jew, aħjar minn hekk, il-parti tagħha li tikkorrispondi għat-12-il sena ta' impjieg) u l-pensjoni Awstrijaka tiegħek (il-parti li tikkorrispondi għan-numru ta' snin li se tkun ħdimt fl-Awstrija) skont l-istess kundizzjonijiet li japplikaw attwalment fl-UE.

9.13. Ħdimt għal ħajti kollha fir-Renju Unit u issa rtirajt Franza. Qed inħossni inkwetat li l-pensjoni tiegħi tar-Renju Unit mhux se tiġi aġġustata 'l fuq.

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ jagħmilha ċara li l-benefiċċji kollha tas-sigurtà soċjali, bħall-pensjoni tal-irtirar, se jkomplu jiġu aġġustati 'l fuq skont ir-regoli nazzjonali, anki jekk il-pensjonant jirrisjedi fi Stat Membru tal-UE u mhux fir-Renju Unit.

9.14. F'każ li niddeċiedi li nitlaq mir-Renju Unit fil-futur, se nkun nista' nieħu l-benefiċċji tiegħi tas-sigurtà soċjali miegħi?

Jekk inti protett mill-Ftehim dwar il-Ħruġ, il-benefiċċji tas-sigurtà soċjali rilevanti kollha se jibqgħu jkunu trasferibbli kemm lejn l-Istati tal-UE kif ukoll lejn ir-Renju Unit, bl-istess kundizzjonijiet bħal fir-regoli tal-UE.

9.15. Wara li ħdimt għal ħajti kollha fil-Belġju, irtirajt biex ngħix fir-Renju Unit. Qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni stajt nikkura saħħti fi sptar lokali mingħajr l-ebda inkonvenjent. Dan inbidel?

Mhu se jkun hemm l-ebda bidla wara li jintemm il-perjodu ta' tranżizzjoni. Il-Belġju se jkompli jirrimborza l-ispejjeż futuri tal-kura tas-saħħa tiegħek fir-Renju Unit, kif għamel fil-passat.

9.16. Jien ċittadin Finlandiż li naħdem u nirrisjedi fil-Finlandja. Madankollu, il-mara u t-tfal jirrisjedu fir-Renju Unit. Bħala membri tal-familja tiegħi, kienu intitolati għall-kura tas-saħħa, bl-ispiza tkun għall-Finlandja, u jien irċevejt il-benefiċċji tal-familja mill-Finlandja qabel tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni. Dan inbidel?

Dment li dawn id-drittijiet diġà kienu jeżistu fi tmiem il-perjodu ta' tranżizzjoni, ma nbidel xejn. Il-membri tal-familja tiegħek se jkomplu jirċievu l-kura tas-saħħa fir-Renju Unit bl-ispiza tkun għall-Finlandja, u inti se tkompli tirċievi l-benefiċċji tal-familja mill-Finlandja anki jekk uliedek jirrisjedu fir-Renju Unit.

9.17. Jien ħaddiem Ġermaniż u l-impjegatur Ġermaniż tiegħi bagħatni naħdem mir-Renju Unit fl-2019. Għadni assigurat fil-Ġermanja u d-dokument portabbli A1 tiegħi ma jiskadix qabel Settembru 2021. Dan ifisser li fl-2021 se jibqa' validu?

Il-Ftehim dwar il-Ħruġ ma jkoprix l-istazzjonar ta' ħaddiema fil-qafas tal-għoti ta' servizzi. Mingħajr preġudizzju għal ftehim futur mar-Renju Unit dwar il-koordinazzjoni ta' sistemi tas-sigurtà soċjali, dan ifisser li mill-1 ta' Jannar 2021 m'għadx hemm il-baži legali għal dawn l-

istazzjonamenti bejn l-Istati Membri u r-Renju Unit, u d-dokument portabbli A1 tiegħek ma jibqax validu.

Dan japplika biss għad-dokumenti portabbli A1 li ġew maħruġa fil-kuntest ta' stazzjonament għall-ġhoti ta' servizz. Id-dokumenti portabbli A1 maħruġa għal raġunijiet oħra, pereżempju lil persuna li qed tagħmel kors ta' taħriġ fir-Renju Unit jew lil persuni li jaħdmu fir-Renju Unit u fi Stat Membru fl-istess hin, jibqgħu validi wara l-1 ta' Jannar 2021.

9.18. Jien naħdem għal rasi u naħdem kemm fir-Renju Unit u kemm fi Franza. Ngħix fi Franza iżda assigurat fir-Renju Unit. Għandi dokument portabbli A1 maħruġ mir-Renju Unit kif ukoll dokument portabbli S1 li nuża biex ikolli aċċess għall-kura tas-saħħa fi Franza bl-ispiza li tkun għar-Renju Unit. Dawn id-dokumenti se jibqgħu validi, u nista' ngeddidhom meta jiskadu?

Billi tinsab f'sitwazzjoni transfruntiera li tinvolvi lir-Renju Unit u lil Stat Membru, int protett mill-Ftehim dwar il-Ħruġ. Ir-regoli tal-UE dwar il-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali jkomplu japplikaw għalik u dawn id-dokumenti jibqgħu validi wara l-31 ta' Diċembru 2020. Dan jinkludi d-dokument portabbli A1 tiegħek peress li ma nħariġx fil-kuntest ta' stazzjonament għall-ġhoti ta' servizz. Sakemm tkun f'din is-sitwazzjoni transfruntiera, id-dokumenti tiegħek jistgħu jiġġeddu skont l-istess regoli li kienu fis-seħħ qabel l-1 ta' Jannar 2021.

9.19. Il-ġenituri tiegħi huma ċittadini Olandiżi li marru jgħixu fir-Renju Unit fl-1990, u issa għandhom *status* ta' residenza ġdid permezz tal-iskema għall-kisba tal-*status* ta' stabbilit għaċ-ċittadini tal-UE. Twelidt fir-Renju Unit 19-il sena ilu (allura jien ċittadin Olandiż/Ingliż b'ċittadinanza doppja mit-twelid) u għext fir-Renju Unit ħajti kollha. Bdejt xogħol sentejn ilu Il-ġenituri tiegħi qed jikkunsidraw li jmorru lura n-Netherlands fil-futur. F'każ li niddeċiedi li mmur ukoll in-Netherlands, nkun nista' nieħu miegħi l-benefiċċji tas-sigurtà soċjali tiegħi?

Anki jekk għandek ċittadinanza doppja, qattajt ħajtek kollha fir-Renju Unit u ma eżerċitajtx id-dritt tiegħek għall-moviment liberu qabel l-1 ta' Jannar 2021. Għaldaqstant, m'intix protett mill-Ftehim dwar il-Ħruġ. Dan ifisser li jekk tiċċaqlaq lejn in-Netherlands, ma tkunx tista' tieħu d-drittijiet miksuba tiegħek tas-sigurtà soċjali fuq il-bażi tal-Ftehim dwar il-Ħruġ. Dan huwa mingħajr preġudizzju għal ftehim futur mar-Renju Unit dwar il-koordinazzjoni tas-sigurtà soċjali.

10. Links utli

Ftehim dwar il-Frug

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=CELEX:02020W/TXT-20200613>

It-Trattati tal-UE

https://eur-lex.europa.eu/eli/treaty/tfeu_2012/oj

Nota ta' gwida tal-UE rigward il-parti tal-Ftehim dwar il-Frug li tirrigwarda d-drittijiet ta' ċittadini

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=CELEX:52020XC0520\(05\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=CELEX:52020XC0520(05))

Pariri dwar id-drittijiet fir-Renju Unit

https://europa.eu/youreurope/citizens/residence/brexit-residence-rights/eu-nationals-living-in-uk/index_mt.htm

Fuljett dwar [Dak li għandek bżonn tkun taf bħala ċittadin tal-UE li qed tgħix fir-Renju Unit](#)

Fuljett dwar [X'għandek tkun taf bħala ċittadin anzjan tal-UE li tgħix fir-Renju Unit](#)

Fuljett dwar [X'għandek bżonn tkun taf bħala ċittadin li mhuwix mill-UE li qed jgħix fir-Renju Unit jekk għandek, jew kellek, rabta tal-familja ma' ċittadin tal-UE](#)

<https://www.gov.uk/government/publications/social-security-arrangements-between-the-uk-and-the-eu-from-1-january-2021-staff-guide>

Regoli attwali tal-UE dwar il-formalitajiet ta' residenza għal ċittadini tal-UE u l-membri tal-familji tagħhom

https://europa.eu/youreurope/citizens/residence/documents-formalities/eu-family-members-registration/index_mt.htm

https://europa.eu/youreurope/citizens/residence/documents-formalities/non-eu-family-members-residence-card/index_mt.htm

Id-Direttiva 2004/38/KE ("id-Direttiva dwar il-Moviment Liberu")

<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2004/38/>

Ir-Regolament (UE) Nru 492/2011

<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/492/>

Regoli attwali tal-UE dwar il-libertà tal-moviment għall-professjonisti

https://europa.eu/youreurope/citizens/work/professional-qualifications/index_mt.htm

https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals_mt

Id-Direttiva 2005/36/KE ("id-Direttiva dwar il-Kwalifiki Professjonali")

<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2005/36/>

Regoli attwali tal-UE dwar il-koordinazzjoni tal-iskemi tas-sigurtà soċjali

<https://europa.eu/youreurope/citizens/health>

<https://europa.eu/youreurope/citizens/work>

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=mt&catId=849>

Ir-Regolament (KE) Nru 883/2004:

<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2004/883/>

Ir-Regolament (KE) Nru 987/2009

<http://data.europa.eu/eli/reg/2009/987/2018-01-01>